

Felsőörs Községi Önkormányzati Hivatal 8096 Felsőörs, Fő u. 75.	
IKTATVA:	ÉRKEZETT 2025. SZEPT 1.
SZÁM:	A/945-1/2025. MELL.: db
ELŐIRAT:	
UTÓIRAT:	Ül: Jcs / Du

Pedagógiai Program

2025. augusztus

Készítette: a Háromhárs Óvoda nevelőtestülete

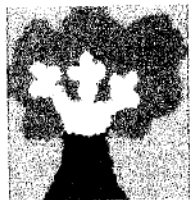
Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Ikt.sz.: 2025/2026-1.

Intézmény OM azonosítója: 201324	Készítette Nagy Zoltán Intézményigazgató, a nevelőtestület bevonásával
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében az óvoda részéről: Tóth Zoltán	Bölcsődei nevelők részéről: Kovács Beatrix
Szülői szervezet nevében: Kécske Marietta	Fenntartó képviselőjében: Az Nkt. 26. § (1) bekezdése és 83. § 2) g) pontja által felhatalmazva, a(z) Óvoda Pedagógiai Programját a fenntartó jóváhagyta.
A dokumentum jellege: a Nkt. 26. § (1) bekezdése és a 20/2012. EMMI rendelet 82. § (1) és (3) bekezdése alapján: Nyilvános	
Érvényes és hatályos: A kihirdetés napjától visszavonásig, 2025.09.01-től	
Ph. 	

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Tartalom

1. Bevezető gondolatok, köszöntő	4
2. Intézményi adatok	7
3. Helyzetelemzés	7
4 Pedagógiai programunk alapelvei	8
4.1. Kiindulási pontok:	8
4.2. Gyermekkép, Óvodakép	10
5. A Pedagógiai Program megvalósításának személyi, tárgyi feltételei, pedagógiai környezete	12
5.1. Személyi feltételek 2025-ben	12
5.2. Tárgyi feltételek	15
5.3. Pedagógiai környezet	17
6. A program célrendszere	19
6.1. Óvodai nevelésünk céljai	19
6.2. A nevelés fő feladatai	19
6.3. A program rendszerábrája	22
6.4. A nevelés kerete	23
6.4.1. Az egészséges életmód alakítása	23
6.4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	28
6.4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	31
7. A tevékenységek kerete	33
7.1. Néphagyomány-ápolás, népszokások	33
7.2. Művészeti jeles napok	34
7.3. „Zöld” jeles napok	34
7.4. Hagyományos ünnepeink és rendezvényeink	34
7.5. Jeles napok, ünnepek éves és korcsoportos bontása	35
8. A program tevékenységformái	41
8.1. Játék	41
8.1.1. A játékhoz szükséges feltételek biztosítása	42
8.1.2. Játékba integrált tanulás	48
8.2. Verselés, mesélés	51
8.3. Ének, zene, népi játék, tánc	55
8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	58
8.5. Mindennapos mozgás	60
8.6. A külső világ tevékenység megismerése	63

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

8.7. Munka jellegű tevékenységek.....	67
9. Gyermekvédelem	71
10. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása	72
10.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek:.....	73
10.2. A szociálisan hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek	76
10.3. Tartós betegséggel küzdő gyermekek.....	78
11. Intézményünk kapcsolatrendszere.....	78
11.1. Az óvoda és a család.....	78
11.2. Az óvoda és az iskola	79
11.3. Fenntartó-Település Önkormányzata	80
11.4. Egyéb kapcsolatok.....	80
12. Speciális szolgáltatások.....	83
12. Felhasznált irodalom.....	84

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

1. Bevezető gondolatok, köszöntő

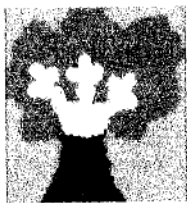
A Pedagógiai Program jelenlegi módosításának elsődleges oka a: 77/2025.(IV.15) Korm. rendelet, mely alapján változott a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete, vagyis az ÓNOAP.

„A születéssel egy egész világot kap ajándékba az ember, a Napot, amely bearanyozza a nappalait, a Holdat, amely éjszaka világít, a csillagokat és a kék égboltot. Ajándékba kapja a tengerpart fővénnyét, a partot mosó hullámokat, az erdőket, amelyek olyan mélyek, hogy még maguk sem ismerik titkaikat, és melynek fái között állatok játszadoznak. A világ soha nem unalmas. Amíg gyermekek születnek a világra, a világ mindig új, csillogó formájában mutatkozik meg.”

(Jostein Gaarder)

„Ahhoz, hogy a jelent jobban megismerjük, a múltunk ismerete is kell. Most engedjenek meg egy rövid visszatekintést az óvoda történetébe.

1882. október 2-án nyitotta meg kapuit az alcsúti zárda, benne óvoda és leányiskola, melyet a tiszta szeretet jegyében alapított József főherceg felesége Klotild főhercegasszony. Az óvoda ekkor egy 62 négyzetméter alapterületű foglalkoztatóból állt, melyet az iskolától a szerzetesek lakosztálya választotta el. A két intézmény vezetését - a nevelés-oktatást - Paolai Szent Vince rendhez tartozó szatmári irgalmas nővérekre bízta a főhercegasszony. Az első írásos feljegyzés 1884-ből maradt ránk, mely szerint az oktatás magyar nyelvű, előírt tanmenet szerint történik és felekezeti különbségek nélkül járhatnak ide a gyerekek. Az óvoda jelentőségét talán úgy lehet a legjobban értékelni, ha tudjuk, hogy abban az időben az óvodás korú gyermekeknek csak 2,87%-a járt óvodába az országos átlag szerint, míg Alcsúton ez 98% volt. 1907-ben József Ágost főherceg templomot építtetett a zárda mellé, és azt folyosó kötötte össze az itt kialakított új játszósobával. Így amíg a nagyokkal az óvónő foglalkozott, a kicsik a dajka felügyelete mellett külön játszhattak. Az első évtől rendszeresek voltak a zárda által szervezett óvodai ünnepek, teaestek, bálók, melyeknek a bevételéből a gyermekek játékot, a szegények ruhát és cipőt kaptak. A főhercegasszony halála után lányai,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Mária, majd Erzsébet vették védőszárnyaik alá az intézmények sorsát, amíg az országot elhagyni nem kényszerültek. A háború idején pár hónapot szünetelt az óvoda, de ahogy a front elhúzódott, elsőként kezdték meg a tanítást a szerzetesek. 1948-ban a zárda megszüntetése után a mi óvodánk is állami óvoda lett. 1972-ben a már 90 éves épületet felújították. A felújított épületben már lehetőség volt arra, hogy az addig egycsoportos óvodából kétcsoportos legyen. A zsúfoltság azonban így sem szűnt meg, a 60 férőhelyen 85-90 gyermek elhelyezéséről kellett gondoskodni. 1981-ben ezért egy újabb felújítás és bővítés lehetővé tette, hogy ettől kezdve háromcsoportos óvodánk legyen. Méltón ünnepelhették az óvoda akkori dolgozói 1982-ben fennállásunk 100 éves jubileumát.”

Óvári Zsoltné nyugdíjas intézményvezető

Pedagógiai Programunkba adaptáltuk Nagy Jenőné: Óvodai Nevelés a Művészetek Eszközeivel című minősített alternatív program számos elemét.

A program lehetőséget biztosít, hogy a kisgyermek a nevelés minden területén kapcsolatba kerülhessen az esztétikával és művészi alkotásokkal, s mottója, hogy csak tiszta forrásból meríthetünk valós értékeket. A program az érzelmekre építve igyekszik kibontakoztatni a gyermek esztétikai tevékenységét és fejleszteni kreativitását, alkotó tevékenységét.

Kiindulási pont, hogy kisgyermekkorban meghatározó az érzelmi irányítottság, ezért kiemelkedően fontos, hogy a gyermek és óvónő között milyen szeretetteljes kötődés tud kialakulni. A kreatív gondolkodás kialakulásában, fejlődésében nagy szerepe van a művészetnek, a humornak, és a felfedezés útján szerzett tapasztalati tudásnak.

A művészeti nevelés hatására fejlődik a koncentrált figyelem, az elvont gondolkodás, érzelmi intelligencia. A zenének szerepe van az érzelmek szabályozásában, stressz, és szorongás csökkentő hatása is kimutatható, ezért kiváló eszköz az egészségmegőrzésre, hiszen pozitív érzelmeket generálhatunk vele, ami jótékonyan hat az egészségi állapotra. A művészeti nevelés a befogadáson túl érzékenyít is, felkelti a kíváncsiságot, vágyat az alkotás, a művészi kifejezés iránt. A művészetekkel való találkozás fejleszti az empátiát, a katartikus élmények

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

átélésének képességét, az öröm, boldogság, vagy megrendülés megélésének képességét. Minél többször élünk át érzelmeket annál erősebben épülnek a kapcsolatok az idegrendszerben, az agyféltekék között annál nagyobb együttműködés alakul ki. Életünk során az átélt élmények alapján fogunk cselekedni adott helyzetekben, ezért a moralitást, erkölcsi érzék alakulását segítő, pozitív élményekkel kell hatást gyakorolni a gyermekekre. Az érzelmi intelligencia egész életen át fejleszthető és a fejlesztésében nagy szerepe van a művészeteknek.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományok ápolására és teret nyújtunk a művészeti tevékenységeknek. A gyermekek a sok élményt biztosító program, tevékenység során megismerik a szülőföld, a néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.

Kiemelt feladatunk a gyermekek számára közel hozni a környezet megismerését, megalapozni a fenntartható, környezettudatos életmód kialakulását. Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek arra, hogy elsajátíthassák a környezet megvédéséhez szükséges készségeket, értékrendszert, pozitív, érzelmi irányultságot, elkötelezettséget. Célunk, hogy megalapozzuk azokat a viselkedésformákat, szokásokat, melyek a környezettudatos életvitel kialakulásához hozzájárulnak.

Bízunk benne, hogy az óvodánkba járó gyermekek számára az óvodai életük teljes egészét átható tevékenységeken keresztül az iskolakezdéshez elengedhetetlenül szükséges készség és képességeket, további életükhöz pedig használható útravalókat tudunk adni.

Nagy Zoltánné főigazgató

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

2. Intézményi adatok

Az intézmény neve:	Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde
Az intézmény székhelye:	8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.
Telefon:	06 22 353 193
E-mail:	haromharsovi@gmail.com
OM azonosító:	201324
Az intézmény fenntartója és székhelye:	Alcsútdoboz Település Önkormányzat 8087 Alcsútdoboz József A. u. 5.
Az intézmény működési területe:	Alcsútdoboz Község teljes közigazgatási területe
A köznevelési intézmény típusa:	többcélú intézmény, óvod-bölcsőde
Óvodai csoportok száma:	3
Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám:	75
Az intézmény vezetője:	A főigazgató, aki képviseli az intézményt és az intézmény dolgozói felett a munkáltatói jogot gyakorolja.

3. Helyzetelemzés

A Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde önkormányzati fenntartású nevelési intézmény. Az óvoda Alcsútdoboz településen, Bicskétől délre, a 811-es út mentén helyezkedik el, változatos természeti környezete meghatározó, különös tekintettel az országos híré Arborétumra.

Az óvodaalapítása 1882-re datálható, az épület is abból a korból való, méltóságteljes hangulatot áraszt. Bár a kor körülményeinek csak korlátozottan felel meg, a nevelés feltételeit biztosítja. A szükséges játékokkal, fejlesztő, szemléltető eszközökkel az óvoda rendelkezik. Azonban folyamatos fejlesztése állandó feladatot jelent a fenntartó számára. Az elmúlt években, több sikeres pályázat eredményeként korszerűsítés és intézménybővítés

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

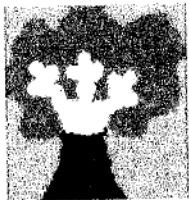
Intézmény OM- azonosítója: 201324

valósulhatott meg, melyek jól tükrözik a településen élők igényeit, és kielégítik az óvodai nevelés szükségleteit. Az óvodában három, jórészt homogén csoport működik. A gyermekek több mint fele hátrányos helyzetű családból kerül az óvodába.

4 Pedagógiai programunk alapelvei

4.1. Kiindulási pontok:

- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.
- A gyermeket gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- Az óvodai nevelés nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.
- Minden gyermek a saját képességei szerint, annak figyelembevételével nevelhető, fejleszthető, nevelik, fejlesztik őt az új társas kapcsolatok, vagyis az óvoda minden dolgozója.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.
- A felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet, s azt a gyermekeknek oly fontos biztonságérzetet, hogy "tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre."
- Minden gyermek ismerje és tudja meg értékeit, de azt is érzékelje, hogy melyek a hiányosságai. Ezt természetesen minden lelki feszültség nélkül fogadja el.
- Egymás munkájának megismerése és megbecsülése, kölcsönös segítségnyújtásra való törekvés.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Befogadó, szeretetteljes, biztonságérzetet adó, pozitív érzelmekben gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tudást, önállóságot, boldogságot nyújt a gyermekeknek és biztosítja az egyenlő hozzáférést, érdekeik védelmét.

Minden gyermek a saját képességei szerint, annak figyelembevételével nevelhető, fejleszthető. Célunk, hogy ismerje meg saját értékeit, de azt is érzékelje, hogy melyek a hiányosságai, gyenge pontjai, s ezt lelki fezsültség nélkül tudja elfogadni. Célunk segíteni az öntudat fejlődését, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget adni a gyermekeknek, biztosítani a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, rehabilitációját.

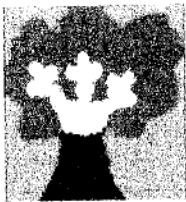
Nevelőinktől elvárjuk, hogy tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet, hogy „tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek, ha szükséged van a segítségemre.”

Programunkban és nevelésünk során a hangsúlyt a néphagyományra és a művészetek eszközeivel ható vers – mese - dramatikus játékokra, a vidám éneklésre, énekes játékokra és zenehallgatásra, valamint a rajz, mintázás, kézimunka tevékenységformáira helyezzük. A népművészet formanyelvén fogant vers, mese, énekes játék, vizuális- és tárgyi környezetet kiemelő program beépíti a néphagyományt, népszokásokat, és ünnepkörökhöz, évszakokhoz csoportosítva tervezi meg az óvodai nevelés minden részét.

A természeti, emberi, tárgyi környezet megismerését elsősorban a közvetlen környezetünkben, a tapasztalati lehetőségek biztosításával kívánjuk megvalósítani. Arra törekszünk, hogy a gyermekekben megalapozzuk a környezet szeretetét, tiszteletét, felelősségteljes magatartást, a fenntarthatóság szemléletét.

A mindennapi szabad mozgáson túl szervezett mozgásokat is beiktatunk, hogy a gyermekek életkorának megfelelően fejlődjen keringési- és mozgási-, légzési, csont- és izomrendszerük.

Nevelőink személyében olyan művészetek iránt érdeklődő nevelőket tisztelhetünk, akik képesek magas szinten, kellő kreativitással és beleélő képességgel közvetíteni az esztétikai élményeket. Mindannyian elkötelezettek vagyunk a környezetvédelem iránt, tetteinkben jelen van a takarékoság, fenntarthatóság szemlélete.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Óvodánk a családi nevelést kiegészíti, a meglévő hátrányokat csökkenti, gyakorlat a családok rendszeres bevonása az óvoda életébe, a több évtizede kialakult hagyományoknak, szülői igényeknek, elvárásoknak megfelelően.

Ez a program magában foglalja a hazai óvodai gyakorlat legjobb tapasztalatait azért, hogy abból a már jól bevált, hagyományos értékeket megőrizze. Ugyanakkor arra is készíteti az óvodapedagógusokat, hogy az egész napi óvodai életet még árnyaltabban, sokszínűbben, az egyéni szükségleteket, különbözőségeket figyelembe véve szervezzék meg.

Óvodapedagógusaink az óvodai nevelés során arra törekszenek, hogy az óvodások okos szeretetben, érzelmi biztonságban, szabad, nyugodt légkörben, sok szép élménnyel gazdagodva éljék át óvodás éveiket.

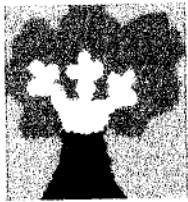
4.2. Gyermekekép, Óvodakép

Minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben egyedi személyiség, aki vonzódik az élményekhez, a meséhez, zenéhez, alkotó tevékenységekhez. Kialakul óvodás tartása, önálló, nyugodt és kiegyensúlyozott. Tud nevetni, felfedezni, csodálkozni. Igényli és keresi kortársai társaságát, az együttes tevékenykedés lehetőségét.

A gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, s meglévő hátrányai csökkenjenek, előnyei kiteljesedjenek.

Az óvoda harmóniát árasztó külső megjelenése és tárgyi környezete, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó pedagógiai tevékenységrendszerünk biztosítja a gyermeki szükségletek kielégítését, belső emberi értékeket, viselkedési normákat közvetít.

Az óvoda óvó-védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő funkciójának megfelelően szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben és tevékenységben gazdag óvodai életet biztosít, mely közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

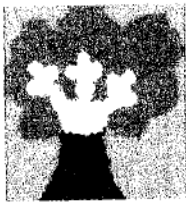
8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

gyermeki személyiségvonások fejlődését és a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az iskolai életmódra való alkalmassá tétel az óvodába lépés első pillanatában kezdődik, és végig komplexen, a nevelés folyamataiba ágyazott fejlesztések által valósul meg.

Törekszünk arra, hogy az óvodánk olyan képet mutasson, ha egy idegen belép, azonnal tudja meg, kik dolgoznak az intézményben.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy a szülők mindennap láthassák, milyen tevékenységrendszert biztosítunk a gyermekeknek, hogyan és milyen módon tartjuk a partnereinkkel a kapcsolatot. Óvodai csoportjainkban láthatóvá tesszük, hogy mi a művészetek eszközeivel dolgozunk. A gyermekek öltözőiben az öltözőszekrényekre kitesszük a gyermekek nevét, jelét. A szülőknek készült kiírások áttekinthetőek, jól szerkesztettek. Fontos, hogy a szülő pontosan ismerje gyermekének napirendjét, heti rendjét, hogy milyen munkaformákban dolgozunk együtt.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

5. A Pedagógiai Program megvalósításának személyi, tárgyi feltételei, pedagógiai környezete

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere, személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja a hozzánk járó gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

5.1. Személyi feltételek 2025-ben

Az intézmény személyi feltételeit nagyban befolyásolja az évek óta fennálló országos pedagógushiány. Már néhány éve nyugdíjas pedagógusok foglalkoztatásával biztosítjuk a személyi feltételeket. A generációváltás megoldása nehéz feladat, de intézményen belüli továbbképzéssel úgy tűnik megoldódik a jelenleg fennálló probléma.

Az óvoda alkalmazottainak száma: 12 fő

Felsőfokú végzettségű óvodapedagógus: 4 fő (ebből 1 fő vezető beosztású)

Pedagógiai munkát segítő: 4 fő pedagógiai asszisztens

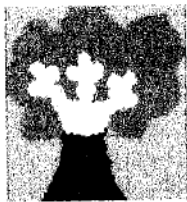
3 fő dajka

Konyhai dolgozók: 1 fő

Bölcsődei alkalmazottak: 3 fő

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozásokat óvodapedagógus irányítja; ugyanakkor, ha reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban nem fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozást szervez, ezen időszakokban a gyermekek felügyeletét a nevelő oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott pedagógiai asszisztens, vagy dajka munkatársak is elláthatják.

A nevelőtestület kompetenciái megfelelően szolgálják a Pedagógiai Program cél-, és feladatrendszerének eredményes megvalósítását. Az óvodapedagógusi alapvégzettségen túl néhányan rendelkeznek egyéb egyetemi vagy főiskolai végzettséggel, szakvizsgával vagy azzal egyenértékű képzettséggel. A pedagógiai munkát segítő pedagógiai asszisztensek és dajkák

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

többsége szakképzett, közülük évente többen is folytatnak a szakmai munkát kiegészítő, vagy új pedagógiai végzettséget nyújtó tanulmányokat.

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Az óvodapedagógus és a pedagógiai munkát segítő nevelők személye minta a nevelésben. A gyermeket körülvevő nevelők értékfelfogása erősen hat fejlődésükre, éppen ezért nem mindegy, milyen értékeket közvetít, s azokat milyen tudatosan képviseli. Gyakran előfordulnak értékellentétek szülők és az óvoda között. Az óvodapedagógus vállalja fel a tapintatos meggyőzést, ha azzal a gyermekek érdekeit védi.

Fontosnak tartjuk, hogy e programot megvalósító óvodapedagógus közvetítse a művészetek tradicionális értékeit. Vállalja az ízlésformálást az óvoda tágabb környezetében is. Az óvodapedagógus legyen képes énekével, mesemondásával, bábozásával, alkotásával esztétikai élményhez juttatni a gyermekeket. Fejlesztésükhöz alkalmazzon egyéni módszereket, egyéni fejlesztési programokat úgy, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson.

Személyiségvonásaiban jelenjen meg a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, tetteiben legyen érezhető a hitelesség, tapintat és az empátia.

Egy gyermekcsoport életét (ideális körülmények között) két óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógusi párok tudjanak együtt tervezni, tudjanak összehangoltan, feladatokat megosztva dolgozni. Legyenek képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni. (Ehhez szükséges a két óra átfedési idő.) Az óvodapedagógusok vonják be a dajkákat a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe.

Az igényes óvodapedagógus képes elemezni munkáját, tudja, hogy mit, miért és hogyan csinál. Nem elégszik meg a pusztán rutinnal, azzal, hogy „így szoktam, szoktuk, ez korábban már bevált”. Óvodánk szakmai munkaközössége elősegíti a szakmai ismeretek megújulását, a

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

programspecifikus tartalmak tudatos alkalmazását, fejlesztik az együttműködési készséget, szervezetfejlesztő hatásuk van.

A közösség tagjaiért valamennyien vállaljanak felelősséget a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért. A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, a döntéshozatal előtt őszi, nyílt véleménnyel segítsék a legjobb megoldás kialakítását.

Az óvodapedagógusnak legyen igénye az önművelésre a körülményekhez képest, teremtsen lehetőséget a szakmai tájékozottságának, szaktudásának fejlesztéséhez. A belső tapasztalatcsere és továbbképzés az együttműködés szerves része.

Az elkövetkezendő években pedagógusaink tervezett akkreditált továbbképzéseinek irányultságát – az érintettek igényeire is alapozottan – Pedagógiai Programunk cél-, és feladatrendszere határozza meg.

Új és kiemelt irányultságok – Tartalmi megújító és szabadon választható képzési tartalmak:

- az óvodapedagógusi munkát meghatározó központi szabályozó: az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja;
- iskolára készítő – a sikeres óvoda-iskola átmenet, az iskolaérettségi kritériumainak tartalma;
- élményorientált mozgásfejlesztés;
- környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelés;
- ének, zene, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka;
- szemléletváltás a család-óvoda kapcsolatában;
- az oviKRÉTA tanulmányi rendszer alkalmazásához elengedhetetlenül szükséges informatikai kompetencia birtoklása;
- tudatos törekvés kell legyen a digitális technika lehetőségeinek beépítése a nevelési folyamatba.

Mindezt az intézmény igazgatója koordinálja, irányítja a pedagógiai, tanügy-igazgatási, munkáltatói, gazdálkodási, műszaki, közéleti, menedzselési feladatainak ellátása során.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Az igazgató pontosan, a lehetőségek optimális felhasználásával biztosítsa a jól megszervezett munkát, a fejlesztéshez szükséges feltételeket

5.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk 3 csoportszobával, öltöző-folyosóval, 3 mosdóhelységgel, nevelői szobával, felnőtt öltözővel, valamint a bölcsődei épületben egy fejlesztőszobával rendelkezik. 2025-ben került átadásra külön épületben a tornaszoba, mely egyben közösségi programok színhelyéül is szolgál. Óvodánk egy tágas tálalókonyhával rendelkezik, az étkezést a településen működő Hegedüs Étterem biztosítja.

Csoportszobáink több funkciót is betöltenek, itt zajlik az óvodai élet nagy része, játék, játékba integrált tanulás, iskolai életmódra történő felkészítés, étkezések, csendespihenő.

A gyermekek óvodai életének színterei ízlésesen berendezettek, otthonosak, barátságosak, játékokra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyeztük el.

Nagy hangsúlyt fektetünk minden évszakban az óvoda udvarának, kertjének ápolására. Növények telepítésével, virágok ültetésével kívánjuk szebbé, otthonosabbá tenni; és folyamatosan megteremteni a gyermekeknek azokat a lehetőségeket, ahol felszabadultan játszhatnak, mozgásigényüket kielégíthetik. Az udvar azért is fontos, mert a természeti környezet nyújtotta lehetőségek egy részét itt célszerű kihasználnunk.

Óvodánk rendelkezik a programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda épületét, udvarát, berendezését úgy alakítottuk ki, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, biztosítsa egészségük megőrzését, nevelését, fejlesztését. Fontosnak tartjuk, hogy legyen óvodánk tiszta, gondozott, esztétikus minden csoportszobája, öltözője, mosdója, konyhája, udvara, a gyermekek egészséges életmódját

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

biztosítsa. A mosdókban lévő wc-eket függönnyel szereltük fel, az intimitás biztosítása érdekében.

A gyermekek mozgásának, játékigényének kielégítéséhez megfelelő játékeszközök állnak rendelkezésünkre. Folyamatosan bővítjük a környezettudatos magatartás kialakulását segítő és támogató eszközöket. E program a művészetek eszközeivel kíván erősebben hatni a gyermekek személyiségére, ezért a következő eszközök, játékok, tárgyak egészítik ki az eszköz és felszerelésjegyzékben meghatározott készleteket:

- ✦ Esztétikus mesesarok, puha párnák, meleg szőnyegek, kincsesláda, bábok, könyvek, gyertyák, magnó, albumok a tanult mondókákról, versekről és hívóképek a mesékről. Folyamatosan bővítjük a szimbolikus és szerepjátékhoz szükséges eszközöket.
- ✦ Hangszerek: furulya, metalofon, dob, ritmusbot, csörgő, triangulum, cintányér (kicsi-nagy), csengő, népi hangszerek, gyermekek - óvodapedagógus által barkácsolt ritmushangszerek, hangsíp vagy hangvilla, szimbólumok a tanult dalokról stb. A néptánchoz szoknyák, kalapok, „Így tedd rá” módszertani eszközök.
- ✦ Képalakításhoz különböző méretű rajzlapok, színes papírok, festékek, színes ceruzák, zsírkréták, pasztellkréták, filctoll, viaszkréták, fonalak, anyagok, madzag stb.
- ✦ Plasztikai munkához agyag, gyurma, fadarabok, termések, magok, kavicsok, szövőkeretek, fonalak, korongozó, olló, ragasztó, stb.
- ✦ Esztétikus ovigaléria, kialakításához szükséges eszközök, tárgyak.
- ✦ Videó- és magnófelvételek lejátszó lehetőséggel, projektor: zenei élményközvetítéshez, vadállatok életének megismertetéséhez, az óvoda ünnepeinek, hangversenyeinek, ovigalériai események rögzítéséhez, többszöri megtekintéséhez. Laptopok a szakmai dokumentációk elkészítéséhez, nyomtató.
- ✦ Esztétikus élősarok akváriummal és a természet kincseinek gyűjteményével, a gyermekek által készített egyes évszakokat tartalmazó albumaival. A természet megismerését segítik a nagyítók, fejlesztőjátékok, a környezettudatosságra nevelést célozzák a szelektív hulladékgyűjtők, kerti szerszámok, konyhakert, madáretetők. Az

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

udvar napvitorlával, árnyékolókkal felszerelt és rendelkezünk egy műfüves, bekerített, árnyékolt focipályával is.

- ✦ Különböző kézi szerek a zenés-mozgásos percekhez, pl. labda, babzsák, kisebb-nagyobb karika, rövidebb-hosszabb szalag, bot, kendő, zászló stb.
- ✦ Mindennapos mozgás támogatására udvari játékok, futóbiciklik, motorok, labdák. A szervezett mozgáshoz kézi tornaszerek, labdák, kötelek, karikák, több funkciósz mozgásfejlesztő eszközök, Mozgáskotta eszköztár, tornapadok, babzsákok, stb. A néptáncához „Így tedd rá” eszköztár, kendők, szalagok, szoknyák, kalapok, stb.
- ✦ Szakkönyvek, módszertani kiadványok. DIFER méréshez, szükséges szakkönyvek, eszközök
- ✦ A csoportszobák előtti térben és a folyosón biztosítunk megfelelő családi helyet a szülők fogadására, fogadó zene, függönnyel felszerelt öltözőszekrények.

A sikeres pályázatainkon nyert eszközök segítik a gyermekek fejlődését, mindennapi életüket gazdagítják.

5.3 Pedagógiai környezet

- Arra törekszünk, hogy nevelésünk során érvényesüljön a pedagógiai tudatosság és módszertani szabadság.
- A szabad játék érvényesülése mellett, a napirendbe épített és gyermekközpontú iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek valósulnak meg, napi, összesen 45 percben.
- A párhuzamos tevékenységek és folyamatos napirend támogatja a mikrocsoportos, és egyéni fejlesztéseket, mindennapos mozgást.
- Csoportjaink az életkor alapján homogén szerkezetűek. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

- A gyermekek mérésének lehetőségei: a megfigyelés, diagnosztikus Gyermecktükör, és a DIFER. A Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFER) a 4–8 éves életkorban, az iskolai előrehaladás szempontjából kritikus elemi készségek (írásmozgás-koordináció készsége, beszédhallgatás készsége, relációszőkincs, elemi számolás, tapasztalati következtetés, tapasztalati összefüggés-megértés, szocialitás) diagnosztikus értékelésére alkalmas tesztrendszer. A DIFER a magyarországi közoktatási mérési-értékelési rendszernek a tanulók haladásának időrendjében első, kötelezően előírt eleme.
- Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.
- Arra törekszünk, hogy a nevelés érzelmekkel kísért tapasztalatszerzésen alapuljon, mely elősegíti a környezethez való pozitív viszonyulását a gyermekeknek. A környezet megismerésére sok, komplex élményszerző alkalmat teremtünk, mely által megalapozhatjuk a környezettudatos életmód kialakulását.

6. A program célrendszere

6.1. Óvodai nevelésünk céljai

Óvodai nevelésünk célja, hogy a családi nevelést kiegészítve a 3-7 éves korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakoztatását elősegítsük, test-lelki fejlődésének lehetőségét biztosítsuk.

Az egyéni adottságok, az iskolai és társadalmi elvárások harmonikus egyesítését tekintjük feladatunknak. A sokoldalú személyiségfejlesztésen túl a gyermekek és művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítására törekszünk.

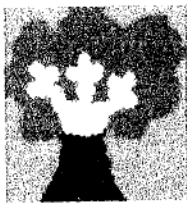
Alapvető célok:

- Fontosnak tartjuk, hogy biztosítsuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglevő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- Az óvodások nyugodt, élményekben gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása. Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori, egyéni sajátosságaik, az egyenlő hozzáférés figyelembevételével, a családi nevelés kiegészítése.

6.2. A nevelés fő feladatai

Az óvodások testi, lelki szükségleteinek kielégítése az erkölcsi – szociális, esztétikai és az intellektuális érzelmek differenciálásával.

Az óvodánkba érkező gyermeket halk zene fogadja, mely oldott könnyed lelkiállapotot eredményez, ezt követően a megérkeztem tábla jelzi, hogy nagyon vártunk!

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A testsúly, testmagasság láb, kéz összehasonlító mérésekkel tudatosítjuk: ilyen vagyok, figyelem a változásokat. A személyes tárgyak elhelyezésére szolgáló tárolók biztosítják a saját tulajdon tiszteletét.

Az erkölcsi – szociális érzelmek kialakítás

- ✦ Az érzelmi biztonságot nyújtó, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt családi légkör megteremtése
- ✦ Sok közös élmény, közös tevékenység erősítse meg az erkölcsi tulajdonságokat, mint pl. együttérzés, figyelmesség, őszinteség, pontosság, szorgalom, önfegyelem, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság, igazmondás
- ✦ Szűkebb és tágabb környezet megismertetésével lerakjuk a szülőföldre való kötődésük alapjait, közös élmények, közös tevékenységek során erősödik az összetartozás érzése, fejlődik nemzeti identitásuk.
- ✦ A mindennapos testi-lelki edzés lehetősége fejlessze a gyermekek erőnlétét, alkalmazkodó képességét, harmonikus testi fejlődését.
- ✦ A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív, együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést és önértékelést, a jó és a rossz megkülönböztetését.
- ✦ Szeressék, tiszteljék, becsüljék meg önmagukat és másokat.
- ✦ Legyenek szociálisan érzékenyek, fogadják el a különbözőségeket
- ✦ Fejlődjön együttműködő, kapcsolatteremtő képességük, kommunikációjuk

Az esztétikai érzemek kialakítása

- ✦ Egyéni igények figyelembevételével esztétikus, higiénikus gondozás biztosítása
- ✦ Harmonikus, esztétikus összerendezett mozgásfejlődés elősegítése
- ✦ Szépérzék kialakítása a környezet esztétikája segítségével
- ✦ Ízlésformálás a mindennapok tárgy, társadalmi természeti környezetében
- ✦ Élménybefogadó képesség fejlesztése

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

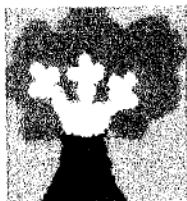
8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- ✚ A szép és a csúnya megkülönböztetése a tárgyi, természeti társadalmi valóságban
- ✚ Esztétikai értékítélet megalapozása

Intellektuális érzelmek kialakítása

- ✚ Az intellektuális érzelmek megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a tanulási vagy kialakulását, a környezeti hatások befogadását.
- ✚ A gyerekek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze alapján, azaz értelmi képességet, érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást, különös tekintettel a kreativitásra.
- ✚ A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze a gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását;
- ✚ A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását
- ✚ Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet – segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket szóval, mozgással vagy vizuális eszközökkel szabadon kifejezzék.

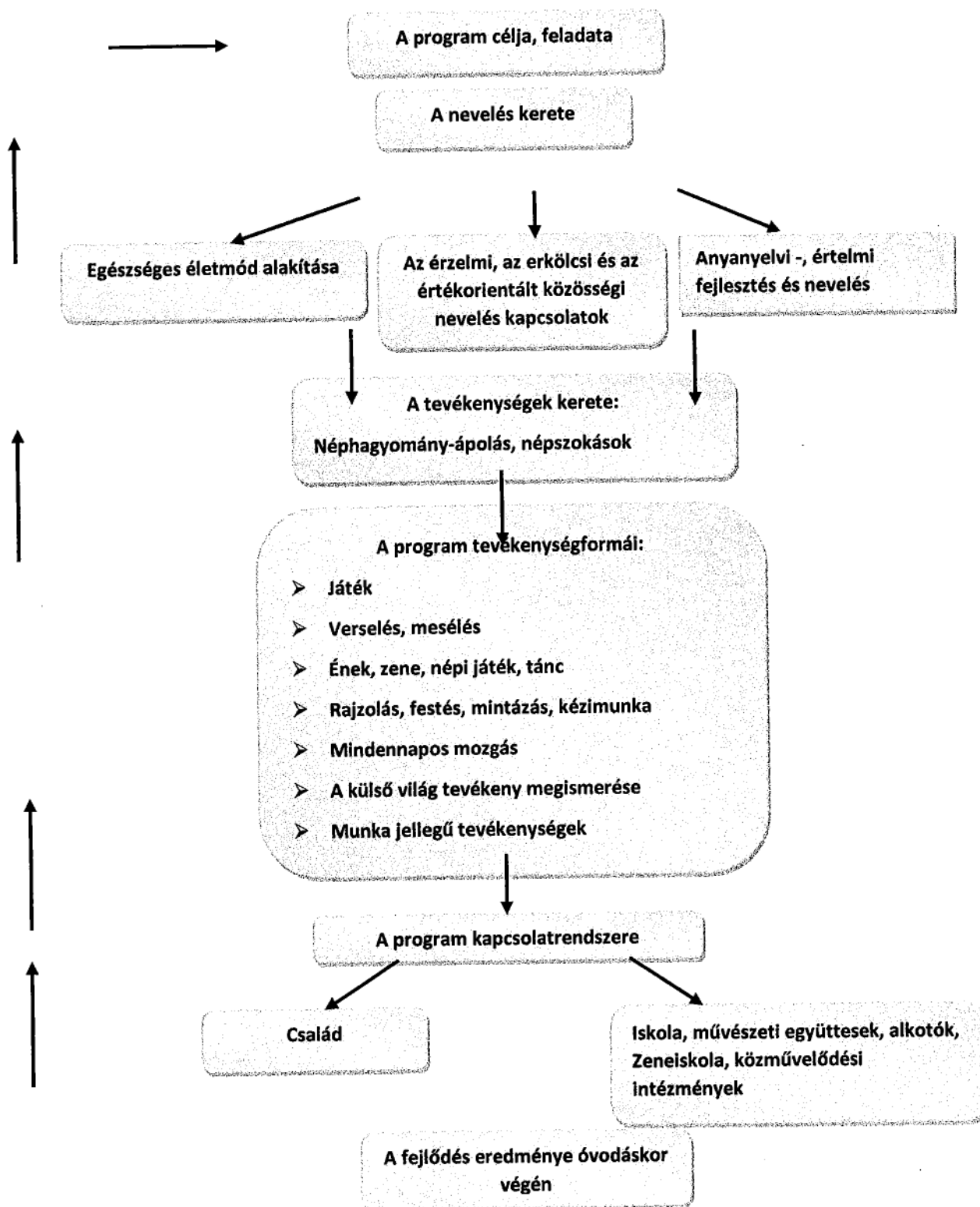

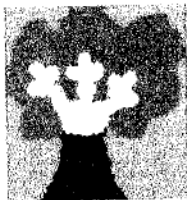
Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM-azonosítója: 201324

6.3. A program rendszerábrája

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

6.4. A nevelés kerete

6.4.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja a gyerekek egészséges életvitel igényének kialakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladatok:

- ✦ A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése
- ✦ A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- ✦ A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése
- ✦ A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- ✦ Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés szokásainak alakítása
- ✦ A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- ✦ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása
- ✦ Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátására
- ✦ életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

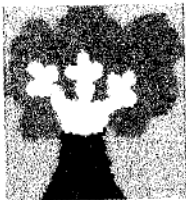
A gyermekek gondozása, testi szükségletük kielégítése

A testi szükséglet kielégítése megalapozza a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges. A növekedés, fejlődés üteme minden egyes gyereknél másképpen alakul, ezért már az óvodába lépés előtt családlátogatások alkalmával tájékozódjunk az otthoni körülményekről, életvitelről, szokásokról.

Az óvodapedagógus az óvodai felvétel után készítsen a gyerekekről anamnézist. Elsősorban a testi szükségletek feltárására helyezze a hangsúlyt. Folyamatos megfigyeléssel, testsúly, testmagasság, láb, kéz összehasonlító mérésekkel segítse az egyéni sajátosságok feltárását. Azt óvodapedagógus a fokozatosság betartásával törekedjen arra, hogy a gyerekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. Az önálló táplálkozás, öltözködés szervezettségét az óvodába lépés pillanatától biztosítsa az óvónő.

A fejlődés egyik feltétele a táplálkozás. A gyermekek a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük $\frac{3}{4}$ részét az óvodában kapják, ha az óvodai élet teljes időtartamát igénybe veszik. Az óvoda kísérelje figyelemmel a gyermekek étrendjét, az otthon étkező gyerekek étkeztetésére vonatkozóan tartsanak egyéni és csoportos megbeszéléseket a szülőkkel. Az étkezési szokásokat az óvodapedagógus úgy alakítsa ki, hogy minél szervezettebben történjen. Ismerje meg és tartsa tiszteletben a gyermekek különböző táplálkozási szokásait. Ösztönözze, de ne kényszerítse a helyes táplálkozási szokások kialakulását. Az óvodapedagógus a nevelés során hangsúlyozza az egészséges étrend jelentőségét, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának fontosságára hívja fel a figyelmet. Biztosítjuk a nap bármely szakában, a teremben és az udvaron egyaránt a folyadékpótlás lehetőségét. Beszéljék meg és gyakorolják az óvodában a gyerekek a helyes fogmosást.

A testápolás a gyerekek tisztaság igényének kialakítását szolgálja. Az óvónő és a dajka a gyermek ápolása közben teremtsen interakciót, hogy a gyerekek kívánsága, kérése alapján tudjon segíteni. A kézmosást. Fogmosást, fésülködést, orrtörést, mosdóhasználatot

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

szükségeiknek megfelelően önállóan gyakorolhatják a gyerekek. Az óvodai és a családi szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában. Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket., szorgalmazza a többretegű öltözködést.

Pihenés

A mozgás a fejlődés nélkülözhetetlen eleme, és az óvodás korú gyermek sajátos igénye. A mozgás után a gyerekeknek szükségük van a pihenésre, melyhez biztosítjuk az optimális feltételeket. (tiszt levegő, félhomály, csend). Az elalvás előtti mesélésnek, altató dalok halk éneklésének, relaxációs halk zene hatására a gyerekek megnyugszanak, elszenderednek. Egy órai nyugodt pihenés után az óvónő tegye lehetővé, hogy a nem alvó (5-6 éves) gyerekek felkelhessenek, és csendes tevékenységet folytathassanak. A nyári hónapokban az iskolába beíratott gyerekeknek legyen lehetőségük akkor pihenni, amikor szükségük van rá. Ezzel is előkészítjük az iskolai napirendet.

A gyerekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, elkülönítve gondozza a felnőtt mindaddig, míg a gyermek szülei meg nem érkeznek. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, bőrpír, erős köhögés esetén. A fertőzések terjedését gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törülköző használatával kell biztosítani. Az esetleges ágybavizelést tapintatosan kezeljük, igyekszünk a szülőkkel az okokat megkeresni és megszüntetni. Csakis a szeretetteljes bánásmód, a szülőkkel való jó partneri kapcsolat szüntetheti meg a főként pszichés eredetű okokat.

Mindennapos mozgás

Az óvodapedagógus feladatai a mozgásigény kielégítése és testi képességek fejlesztéséért: Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését. A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A nagycsoportosoknak megszervezi az úszásoktatást (vízhez szoktatást), Ovi-foci programot. Edzési lehetőséget a testnevelés, környezet, levegő, nap kihasználásával biztosítja. Megtervezi a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve a korosztályok életkori sajátosságait. Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órában levegő- és napfény-edzést biztosít, a fokozatosságot betartva. A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi (kivétel az erős napsugárzás miatt a 12-15 óra közötti időszak). A 4-5 éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást, ezért különös jelentősége van a prevenciós fejlesztő tornáknak, az úszásnak. A lábboltozat erősítő gyakorlatoknak a lúdtalpasság megelőzésében van szerepe. Az edzettség biztosítása érdekében minden nap – ha lehet, kétszer – tartózkodjanak a gyerekek a szabadban. A gyerekek érezzék a mozgás, a víz, a szabadtéri játékok fejlesztő hatását.

A gyerekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

Adottságainknak megfelelően igyekszünk olyan esztétikus, inger gazdag tárgyi környezetet kialakítani, amely kedvezően befolyásolja egészséges életmódjuk alakulását. Az óvoda nagy alapterületű udvarán minden csoportnak megfelelő helye van. Rendelkezik árnyékos és napos területtel, füves résszel, homokozóval, mozgást biztosító játékokkal. Az udvar akkor tölti be fejlesztő, nevelő hatását, ha az adott lehetőséggel élnek az óvónők, biztosítják azok használatát. Az óvónők saját maguk készítette eszközökkel, dekorációval járulnak hozzá a környezet vonzó, célszerű kialakításához. A természetes világítás céljából az ablakokat szabadon hagyjuk, csak olyan függönyt használunk, ami a fényt jól átengedi. Fűtés idején a száraz levegő ellen párologtatót használunk.

A többféle játéktevékenységhez az óvónő alakítson ki elkülönített szobarészeket. (mese, drámajáték színtere). A természetsarokban a gyerekek összegyűjthetik a séták során talált kincseket, terméseket, természetes anyagokat. Itt kapnak helyet a kisállatok (hal, csiga) is,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

melyeknek gondozása, etetése, tisztán tartása jó alkalmat teremt az állatvédelem megalapozására, felelősségérzet kialakulására.

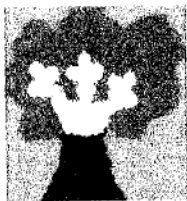
Az öltöző legyen a gyerekek számára személyre szabottan elhatárolódó, a mosdóban megfelelő méretű eszközök segítsék a szükségletek kielégítését, legyen saját fogmosó felszerelése, törülközője, fésűje minden gyereknek.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

Kialakítja a gyermekekben a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat, megalapozza a környezettudatos magatartást. A viselkedésformák, és szokások elsajátítása mintakövetéssel történik, ahol az óvodapedagógus a modell és a gyermek érzelmein keresztül fejt ki a hatását. A személyes példamutatáson túl fontos az élő környezetben tett felfedezés, megfigyelés, megtapasztalás, melyek eredményeként kialakul pozitív viszonyulása a környezethez. Játékos programokat szervezünk a Zöld jeles napokon, takarékosan bánunk a vízzel, étellel, energiaforrásokkal. A fenntarthatóság jegyében újra hasznosítással biztosítjuk a minimális hulladékképződést és serkentjük a kreatív gondolkodást, találékonyságot.

Szakemberekkel való együttműködés

Megfelelő szakembereket von be a speciális, vagy sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásába, fejlesztésébe. A gyermekek szükséglete szerint (szülők bevonásával) speciális szakemberek bevonásáról gondoskodik, az óvoda orvosa, fogorvosa, védőnője, szakszolgálatok segítségével. A Fejér Vármegyei Pedagógia Szakszolgálat, valamint Bicskei Szakszolgálat szakértői véleményt állít ki a fejlődésükben elmaradást mutató gyermekek esetében. Velük a szakmai együttműködés kölcsönös. A BTM, és SNI kóddal rendelkező gyermekek fejlesztő és gyógypedagógia, valamint gyógytestnevelés ellátását a Református EGYMI Tatabányai Tagintézménye biztosítja. A nevelési év elején a logopédus felméri a beszédhibás gyermekeket, s az órarendjében a fejlesztő foglalkozásokat megtervezi.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- ✦ A testápolási szokásoknak megfelelően tudnak önállóan, felszólítás nélkül tudnak tisztálkodni, fogat mosni, fésülni
- ✦ Önállóan használják a mosdót
- ✦ A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkendőjüket önállóan használják köhögéskor, tüsszentéskor.
- ✦ Esztétikusan terítnek, vigyáznak az asztal rendjére, tisztaságára
- ✦ Ismerik és tudják az evőeszközök helyes használatát
- ✦ Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak
- ✦ Tudnak önállóan szedni az ételből, önteni a kancsóból
- ✦ Étkezés közben halkán beszélgetnek
- ✦ Önállóan öltöznek, vetkőznek, ruhájukat ki-begombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- ✦ Ruhájukat esztétikusan a zsákba helyezik.
- ✦ Ügyelnek saját külsejük esztétikájára
- ✦ Kialakul bennük a tiszta, esztétikus környezet igénye, és vigyáznak is arra.
- ✦ Felelősségteljesek a környezetükkel szemben, pozitívan viszonyulnak az állatokhoz, takarékoskodnak az étellel, vízzel, energiaforrásokkal
- ✦ Ismernek, és alkalmazzák az újra hasznosítás elvét

6.4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A szociális és egyéni nevelés célja a gyermekek érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján. Kiemelt cél az érzelemsivár környezetből óvodába kerülő hátrányos helyzetű gyerekeknél a tartós, szeretetteljes kapcsolat kiépítése.

Feladatok

- ✦ Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör megteremtése az óvodába fogadástól az óvodáskor végéig.
- ✦ Pozitív érzelmi töltésű gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek kapcsolat kialakítása

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes családi légkör megteremtése

Az óvodás korú gyermek jellemző tulajdonsága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó, szeretetet sugárzó, családi légkör kialakítását.

Már az óvodába fogadás pillanatától arra törekszünk, hogy a gyermeket pozitív érzelmi hatások érhék, szeressék meg az óvodai életet. Ennek érdekében lehetővé tesszük, hogy a szülő ismerje meg az óvodai életet (Folyamatos „anyás” beszoktatás). „Ovi-zsúr” napot szervezünk a beiratkozó kisóvodásoknak, jelükhöz tartozó mondókával, befogadó ajándékkal kedveskedünk. A nehezebben beilleszkedő gyerekeket mondókákkal, dallal, ölbeli játékkal nyugtatjuk meg. Lefekvés előtt különös gondot fordítunk a bensőséges, személyes kapcsolatra. A gyerekek elhozhatják személyes játékaikat, tárgyaikat amelyekhez ragaszkodnak.

A nagyobb gyerekek segítsék a kisebbeket a mosdóban és az öltözködésnél. A közös élmények az óvodás kor végéig biztosítják a gyermekek együttműködését.

Pozitív érzelmi töltésű gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek kapcsolat kialakítása

A gyermekek pozitív töltésű érzelmi kapcsolatai csak úgy alakulhatnak ki igazán, ha jól érzik magukat a csoportban. Segítjük, támogatjuk a baráti kapcsolatok kialakulását, a másság elfogadását. Nevelésünk alapja a feltétel nélküli szeretet, a szükséges korlátokkal együtt. A korlátokat úgy szükséges megszabni, hogy annak az adott korosztály meg tudjon felelni. Engedjük az érzelmi megnyilvánulások sokféleségének érvényesülését, szem előtt tartva azt az elvet, hogy a pozitív érzelmi megnyilvánulásokat erősítjük, a negatívokat visszatartjuk, fékezzük.

Bizalmas kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, a hatékony együttnevelés, egyéni nevelés érdekében, megismerve ezáltal a gyermekek egyéni jellemzőit.

A felnőtt-gyermek kapcsolatnak érzelem vezéreltnek kell lennie! Fontos, hogy megértsük a gyermek érzelmeit. Elvárásainkat röviden, egyértelműen, pozitív megerősítőként fogalmazzuk meg, mindig lehetőséget adva a javításra. Lehetőséget biztosítunk a saját érzések elmondására, mások meghallgatására, elfogadására. A parancsolás helyett igyekezzünk

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

kérdezni, ami elősegíti a megértést, az átérzést. Így elérhető, hogy a gyermek igénye, akarata nincs hátrébe szorítva.

A szocializáció szempontjából különös jelentősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának. A közös együttlét, a közösen végzett munka öröme nagyszerű érzés. Erősíti a gyermekek erkölcsi jó tulajdonságait: az együttérzést, segítőkészséget, lelkiismeretességet, önzetlenséget, figyelmességet, őszinteséget, igazmondást. Fejleszti egyben akaratukat, ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat, szabálytudatukat.

A gyermekek tevékenységéhez az óvónő biztosítson nagy szabadságot a pontos határok megjelölésével. Az óvónő segítse a gyermekbarátságok kialakulását.

Az óvónő nevelje a gyermekek érzésvilágát a kialakult összeütközések feldolgozása során. Bátorítson minden gyermeket a csoportban, hogy belső elégedettsége, pozitív énképe alakuljon ki. Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet az agresszivitáson keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni kell.

A felnőtt-gyermek társalgásában világos, egyértelmű, építő, előrevivő megfogalmazás jelenjen meg. A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélőtárs megbecsülése, értékelése, a kölcsönös engedmény keresése.

A tilalom helyett a felnőttek adjanak választási lehetőséget a gyermeknek, hogy önálló döntéseket hozhasson.

A gyermekek viselkedés kultúráját fejlessze a felnőttek pozitív példája.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- ✦ Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, a felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben is kifejezésre tudják juttatni.
- ✦ A gyermekeknek igényévé válik a viselkedés, helyes cselekvés szabályainak betartása.
- ✦ Figyelmeztetik egymást a szabályok megszegése esetén.
- ✦ Kérés nélkül segítenek egymásnak és a kisebbeknek.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- ✚ Szeretettel fogadják a csoportba érkező vendégeket
- ✚ A megkezdett tevékenységeket türelmesen képesek befejezni
- ✚ Képesek nyugodtan ülni, meghallgatni egymást és a felnőtteket.
- ✚ Szívesen dolgoznak a közösségért, bíznak önmaguk képességeiben.
- ✚ Értékelik saját tetteiket, elismerik saját hibájukat, konfliktus helyzetben tudnak egyezkedni.
- ✚ Tudnak kezdeményezni
- ✚ Igényükké válik a tevékenységben való részvétel és együttműködés.
- ✚ Igyekeznek legyőzni a felmerült akadályokat.
- ✚ Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

6.4.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

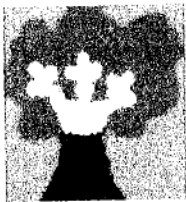
Célja:

- ✚ Az anyanyelv megismertetésére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- ✚ A kommunikációs képesség megalapozása
- ✚ Szókincs és szóbeli kifejezőkészség fejlesztése.
- ✚ Mindenki meg tudja érteni mindenkit, a közlésnek legyen tartalma és az fontos legyen valakinek
- ✚ A gyermekek értelmi képességeinek, kreativitásának fejlesztése.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása, – beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel (a javítgatás elkerülésével) az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van.

Programunk lényeges része a beszéd, az anyanyelv és a kommunikáció fejlesztése. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával, kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, bővítse szókincsüket, adjon lehetőséget metakommunikációs ismereteik bővítésére.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Az óvodapedagógus és a gyermek párbeszéde a társalgási formákon túl alapvetően nyelvtani kategóriák kialakulását is elősegítik. Az óvodapedagógus feladata, hogy figyelmet fordítson az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására.

Programunk sajátossága, hogy az anyanyelvi játékok számára elegendő időt biztosítunk, alkalmazkodva a gyermek életkori sajátosságához- és ezeket, a játékokat beépítjük a mindennapi életünkbe. Programunk folyamatosan biztosít a gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve változatos tevékenységeket,, melyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhetnek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az óvodapedagógusok tudatosan és tervszerűen biztosítják a gyermekek fejlődéséhez szükséges, differenciált tevékenykedés feltételrendszerét. Kiemelten fontos, hogy az óvodapedagógus nevelő-fejlesztő munkája során mindig vegye figyelembe a gyermekek egyéni képességét (értelmi képességek: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) tehetségét, kreativitását, fejlődési ütemét, segítse tehetségük kibontakoztatásában, valamint hátrányos helyzetéből való felzárkóztatásában.

Feladat:

Minta és modelladás, szabályközvetítés megteremtése.

Beszélő környezettel a kommunikáló képesség, a beszélő magatartás fejlesztése.

A természetes beszélő- és kommunikációs kedv kialakítása és fenntartása élménybeágyazottan, komplex jelleggel és tapasztalatszerzéssel valamennyi tevékenységforma keretében.

A gyermekek érdeklődésén, kíváncsiságán alapuló, a gyermekek meglévő tapasztalatait, ismereteit figyelembe vevő, változatos tevékenységi lehetőségek megteremtése.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

7. A tevékenységek kerete

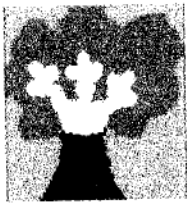
7.1. Néphagyomány-ápolás, népszokások

Ez a program a néphagyományőrzést, a népi kultúra ápolását az óvónők feladatának tekinti. Az óvónő építse be a kisgyermek nevelésébe mindazon érzéseket, amelyek a folklórban megőrzésre érdemesek, teremtsen meg azt a miliőt, amelyben az óvodába lépés első pillanatától a nevelés szerves része a hagyományápolásnak.

Az óvoda természetes közege a hagyományápolásnak, gyermek is megtalálja benne a szépséget, örömet és követendőt. A népi kultúra gyermektől-gyermekig, óvónőtől-óvónőig szájról-szájra hagyományozódik. A program olyan óvónőt igényel, aki ismeri, szereti a gyermekfolklórt, képes azonosulni azzal, tudja a népszokások eredetét, lényegét, hiedelemvilágát, jelképeit. Jártasságra tett már szert a kézművességben, számos népi játékot, mesét, népdalt ismer, lakóhelyének hagyományából merít, gyűjt.

A néphagyomány tartalma az egyes tevékenységformákban

- ✦ Vers, mese, dramatikus játék (Népmesék, mondókák, névcsúfolók, találós kérdések, közmondások, rigmusok, időjósok)
- ✦ Énekek, énekes játékok, zenehallgatás (Mondókák, énekes, gyerekjátékok, népdalok, magyaros népzene)
- ✦ Rajz, mintázás, kézimunka (tárgykészítő népi játékok, sodrások, fonások, szövések, gyöngyfűzés, agyagozás, mézeskalács, nemezelés)
- ✦ Mozgás, mozgásos játékok (ügyességi- és sportjátékok)

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

7.2. Művészeti jeles napok

A művészeti jeles napok egyik fontos célja, hogy olyan művészeti eseményeknek biztosítsunk helyet, mely pozitív érzelmeket vált ki a gyermekekből, vizuális és akusztikus élményeket ad.

- Évszaki Ovigaléria:

Óvodánk rendelkezik egy kiállító térrel, ahol az évszaknak, jeles napnak megfelelően állítunk ki művészeti alkotásokat. Lehetőség szerint a környezetünkben élő népművészeket, képzőművészeket kérjük fel, hogy bemutathassuk alkotásaikat. Ovigaléria megnyitóink a szülők számára is nyitottak és úgy szervezzük meg, hogy a művészetek eszközeivel: zenével, tánccal, énekkel tegyék még gazdagabbá az eseményt.

- Évszaki koncert:

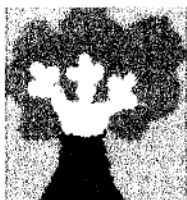
Az eseményre általános és zeneiskolából hívunk fellépőket, vagy a környezetünkben élő hangszeren játszó művészeket. Az évszaki koncert a szülők számára is nyitott esemény, tartalma kapcsolódik az évszakhoz, jeles napokhoz.

7.3. „Zöld” jeles napok

- Álatok világnapja (okt.4.)
- Víz világnapja (mác.22.)
- Föld napja (ápr.22.)
- Madarak és fák napja (május 10.)

7.4. Hagyományos ünnepeink és rendezvényeink

- A csoportokon belül folyamatosan megemlékezünk a születésnapokról, közös énekléssel, jó kívánságokkal.
- Klotild nap
- Október 23
- Március 15.
- Anyák napja

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM-azonosítója: 201324

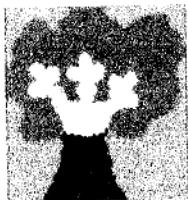
- Évzáró és óvodai ballagás
- Gyermeknap
- Nemzeti összetartozás napja (június 4.)

7.5. Jeles napok, ünnepek éves és korcsoportos bontása

Minden jeles napot egy hosszabb előkészület vezet be, melyhez az óvónő a gyerekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosít változatos tevékenységet. Eközben történő együtt játszás, tervezgetés örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát.

Maga az ünnep külsőségeivel együtt sem lehet erőltetett, betanított forma, hanem vidám hangulatú felszabadult együttlét kell, hogy legyen.

Az ünnep megnevezése	Tartalma
Szüreti mulatság	3-4 évesek Hallgassanak éneket, mondókát almáról, szőlőről, szüretről. Kedvük szerint vegyenek részt a szüreten, a mulatságban. Szemezzék a szőlőt, kóstolják a mustot. 4-5 évesek Ismerjenek meg egyszerűbb énekes játékokat, gyűjtsék, válogassák az ős gyümölcsseit. Vegyenek részt a szüreti előkészületben, süssenek pogácsát. Kedvük szerint vegyenek részt a szüreten, játszanak népi játékokat, préseljék a mustot, táncoljanak népzenere. 5-6-7 évesek: Szervezzenek szüreti mulatságot az óvónő segítségével. Díszítsenek kaput gyümölcsökkel, süssenek pogácsát. Tudjanak verset, dalt, mondókát a szüretről, a szőlőről. Legyenek aktív részesei a mulatságnak, táncoljanak, énekeljenek, játszanak szüreti népi játékokat, szemezzék, préseljék a szőlőt.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Mihály napi vásár	A kisebbek figyeljék meg a természet változásait, gyűjtsenek terméseket, ismerjenek meg szólásokat Szent Mihály napjáról. A nagyobb gyermekek készítsenek közösen kalendáriumot, a jeles napokról, figyeljék meg igazak-e a népi időjóslások. Ismerkedjenek a dióveréssel, rendezzék be a vásár helyét, játsszák el a dramatikus vásári játékot a kisebbeknek, családoknak, árusítsák a vásári portékákat. Az eseményre néptáncosokat, népzeneészeket hívunk, hogy megmutassák a Mihály napi bálók hangulatát.
Klotild nap	Óvodánk alapításának ünnepe, emlékezés Klotild főhercegnőre, az alapítónkra. Koszorút helyezünk el az emléktáblánknál, Klotild főhercegnő képe alatt. Beszélgetünk a régmúlt időről, megnézegetjük az óvodánk történetét bemutató fotóalbumot.
Állatok világnapja	A kisebbek látogassanak el egy gazdálkodással foglalkozó családhoz, ismerkedjenek a háziállatokkal. A nagyobbak tegyenek egész napos kirándulást egy állatparkba.
Okt.23-i megemlékezés	Zászlót készítünk, dalt tanulunk a nemzeti ünnepre. Ünneplő ruhába öltözve kivisszük zászlóinkat az emlékparkba.
Márton napi lámpás felvonulás	A kisebbek ismerkedjenek meg a Márton napi időjóslatokkal, tanuljanak libás énekeket. A nevelőközösség játssza el Szent Márton történetét. Játsszókör keretében ismerkedjenek a gyerekek: kukoricamorzsolással, libatollal írással, a település családjait bevonva rendezzenek lámpás felvonulást, kóstoljanak libazsíros kenyeret.
Adventi készülődés	(November 30. utáni első vasárnaptól a negyedik vasárnapig) 3-4-5 évesek Kedvük szerint figyelik a nagycsoportosok és az óvónők gyertyaöntését, gyertyaformálását, díszítését. Hallgassanak karácsonyi énekeket, népzenei felvételeket.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Mikulás ünnep	Mikulásvárás során tanuljanak az ünnephez illő és az életkoruknak megfelelő dalokat, mondókákat, versikéket.
Mézeskalács-sütés	Karácsonyi készülődésünk része a mézeskalács-sütés, ahol a szülőkkel, testvérekkel együtt töltünk el egy kellemes délutánt. Mézeskalácsot sütünk, díszítünk ajándékba, otthonra és helyben fogyasztásra.
Karácsony az óvodában	Karácsonyra készülünk a foglalkozásokon, kezdeményezéseken is. 3-4 évesek Ismerkedjenek az advent jelképeivel: koszorú, naptár. A naptár alapján készüljenek minden nap egyszerűbb feladatokkal karácsonyra. Rövid dalt, mondókát vagy verset tanuljanak az ünnepkörnek megfelelően. Készítsenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékot szüleiknek. Figyeljék meg a vízbe tett cseresznyeágot, az ültetett Luca-búzát. Ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokkal. Segítsenek az adventi naptár és koszorú elkészítésében. Naponta nézzék meg mik a további feladatok. Tegyék vízbe a cseresznyeágot, ültessenek Luca-búzát, fényesítsenek almát, fessenek az ablakra, süssenek mézeskalácsot, készítsenek fenyődíszet nehezebb technikával. Tanuljanak dalt, verset, mondókát az alkalomra. Egyenek almát, mézes diót, gyűjtsák meg a gyertyát. 5-6-7 évesek Önállóan, de az óvónőjük irányításával készítsenek adventi naptárt és koszorút. A megbeszélt feladatokból bontsanak ki egyet naponta és oldják meg a kijelölt feladatot. Luca napján kotyoljanak a másik csoportban, tanuljanak kotyoló mondókát, verset karácsonyra. Figyeljék az időjárást. Bevált-e a Katalin napi jóslat? Készítsenek asztaldíszet, öntsenek gyertyát. Az étkezési szokásokhoz: süssenek tököst, gerezdeljének almát, törjenek diót, gyúrjanak, süssenek és díszítsenek mézeskalácsot.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Újévi zenés napok	Vegyenek részt kedvük szerint az egész napos zenés programban, ahol zenél és énekel szülő, nagyobb testvér, az óvónők, a nagyobb gyerekek, és egy-egy vendégművész. Hallgassanak gyermekeknek szóló komolyzenét, népzenei CD-n.
Farsangi mulatság	Télbúcsúztató népszokás. 3-4 évesek Egyszerű technikával készítsenek papíralarcot, öltözzenek jelmezbe, ha kedvük van táncoljanak, utánozzák az óvónő táncos mozdulatait. 4-5 évesek Díszítsenek farsangi álarcot, gyűjtsenek zsákbamacskához tárgyakat, vegyenek részt a farsangi játékokban, tanuljanak egyszerű farsangi dalokat vagy mondókákat. Hallgassanak tréfás mesét, verset. 5-6-7 évesek Tanuljanak farsangi dalt, bálba hívogató mondókákat. Segítsenek jelmezük, maszkjuk elkészítésében. Vegyenek részt a zsákbamacska kihúzásban, hívogassák társaikat a mulatságba. Vegyenek részt a táncban, az ügyességi játékokban, a csoportszoba feldíszítésében, átrendezésében.
Látogatás az iskolába „Gergely-járás”	Látogatás az iskolában. A leendő első osztályos gyermekeket vendégségbe hívják az iskolába az iskolás gyerekek. Ott közösen játszanak a kisiskolásokkal és a tanító nénikkel, részt vesznek egy játékos tanítási órán.
Március 15-i megemlékezés	4-5 évesek Kokárdát, katonát fessenek, dalt, kis verset vagy mondókát tanuljanak a nemzeti ünnepre. 5-6-7 évesek Beszélgessenek az óvónővel az ünnepről, a szabadságharcos katonákról, a szabadságról és a hazaszeretetről. Tanuljanak éneket és verset az ünnepre.
Víz világnapja	Komplex tevékenységekkel irányítsuk rá a gyermekek figyelmét a vizeink élővilágára, annak védelmére, a vízivás fontosságára, a víz életető erejére.

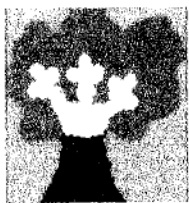

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Föld világnapja	Figyeljük meg séta közben a tavaszi kerti munkákat, ültessünk virágot, palántát. Ismerkedjünk és gyakoroljuk a szelektív hulladékgyűjtést, újrahasznosítással készítsünk tárgyakat, végezzünk tavaszi nagytakarítást a csoportban, kerékpározzunk, végezzünk földdel kísérleteket, gyűjtsünk szemetet a településen.
Húsvéti táncház és vásár	Az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap) Határkerülés, kiszézés, zöldág-hordás, komálás, komatál hordás, locsolkodás, tojásjátékok. Húsvéti táncház és vásár. 3-4 évesek Tanuljanak locsolóverset, berzseljenek tojást óvónőjük segítségével. Locsolkodjanak és vegyenek részt a tojásjátékokban. Fogadják a kiszézőket, tegyenek nagy sétát az óvoda környékén. Vegyenek részt a húsvéti táncházban és vásáron. 4-5 évesek Tegyenek nagyobb sétát a környéken, írjanak tojást viasszal, díszítsék csoportszobájukat. Kiszebábbal kiszézzenek a másik csoportban. Vegyenek részt a húsvéti táncházban és vásáron. 5-6-7 évesek Díszítsék az ablakot festéssel. A tavaszi határkerülést tegyék meg, jó messze a határban. Tanuljanak mondókát a locsoláshoz, komáláshoz, dalt a komatál-küldéshez. A fiúk locsolják meg a lányokat és az óvónőket, a lányok készítsenek tojást a fiúknak maratással vagy karcolással. Komáljanak a barátok egymással, süssenek komatálban süteményt és komáljanak választott közösséggel. Vegyenek részt a húsvéti táncházban, táncoljanak, próbáljanak ki néhány népi mesterséget.
Májusfa-állítás	3-4 évesek Az óvónő és a nagyok feldíszített fáját járják körül tavaszi dalokat énekelve. 4-5 évesek Egyszerűbb díszeket készítsenek a májusfára, segíthetnek díszíteni is.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

	5-6-7 évesek Maguk készítik a díszeket a fára, közösen díszítik. Tavaszi körjátékokat és népi játékokat játszanak a fa körül.
Anyák napja	Kis versekkel, énekekkel, játékokkal készüljenek anyák napjára. Készítsenek apró ajándékot az édesanyjuknak.
Madarak és fák napja	Tegyünk kirándulást az Arborétumba, hallgassunk madárhangokat, figyeljük meg a környezetünkben élő kismadarakat, ültessünk fát.
Gyermeknap	Közösségi program a legkisebbektől a legnagyobbakig, melynek alkalmából, bábszínház, táncház, sportprogramok, kirándulás szórakoztatja a gyermekeket.
Ballagás – évváró ünnepség	Az óvodai élet folyamán tanult versekkel, dalokkal, esetleg rövid mesék eljátszásával búcsúznak el a nagycsoportosok az óvoda dolgozóitól, fiatalabb társaiktól.
Pünkösddőlés – játsszóház az udvaron	Király és királyné - választás 3-4 évesek Figyelgetik a nagyok készülődését, részt vesznek a tréfás vetélkedőkben. Hallgassanak a Pünkösdről dalt, mesét, nézzenek képeket. 5-6-7 évesek Tanuljanak a pünkösdi király és királyné – választáshoz énekes játékokat, dalokat, egyszerűbb táncleépéseket. Táncoljanak zeneszóra, énekszóra a vidám forgatagban
Nemzeti összetartozás napja	Közös énekkel, tánccal, mesével emlékezzünk meg a magyarság összetartozásáról

8. A program tevékenységformái

8.1. Játék

Az óvodás gyermek legfőbb tevékenysége, aktivitásának legfőbb területe a játék. Átala ismerkedik a világgal, gyakorolja azokat a tevékenységi formákat, amelyek nélkülözhetetlenek egyenletes fejlődéséhez. Ez indokolja, hogy programunk a középpontba helyezi a gyerekjáték színvonalas megvalósítását.

A nevelés, ismeretszerzés folyamatában a játékot olyan lehetőségnek tekintjük, amelynek tudatos érvényesítése, fejlesztése, a játék formáinak és tartalmának gazdagítása céljainknak megfelelően eredményezi a gyermekek személyiségformálását.

Azokat a sajátosságokat fejlesztjük ki, melyek által kifejlődik a gyermekek önállósága, kezdeményezése, aktivitása.

A játék típusbeli és tartalmi gazdagodása azoktól az ismeretektől, élményektől, tapasztalatoktól függ, amelyeket a gyermek a felnőttel (óvónő) való közös tevékenység során aktívan szerez. Ennek ismeretében arra törekszünk, hogy biztosítsuk az élményszerzés lehetőségét, a játék, színessé, változatossá tételét.

A játék alaptevékenység jellegéből levezethető az a szerep, amelyet betölt az ismeretszerzésben, és az érzelmi képességek fejlesztésében. Így a játéktevékenység az ismeretszerzés széles bázisa.

Célunk, hogy az óvodás gyermek az adott életszakasznak legjobban megfelelő tevékenységi formákat gyakorolhassa.

"A játék a gyermek útja annak a valóságnak a megismeréséhez, amelyben él, és amelyet tovább alakítani hivatott."

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Feladatok:

- ✚ A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba ágyazott tanulás során.
- ✚ A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.
- ✚ A gyermekek beszédképesség fejlesztése a játékban.
- ✚ Az óvónő játéksegítő módszerei.
- ✚ A játékhoz szükséges feltételek biztosítása (légkör, hely, idő, eszközök, élmények)

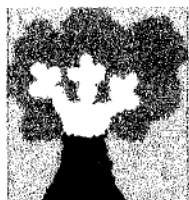
8.1.1. A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

A légkör biztosítása

Alkotókedvű légkört elsősorban olyan játék biztosításával érhet el az óvónő, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen témát dolgoz fel, milyen eszközzel jeleníti meg azt, milyen helyet választ, és mennyi ideig tart a játéka. Az óvónő teremtsen meg mindezekhez a feltételeket. A játékos légkört segíti a sok új ötlet is, a kellő időben adott segítség, megerősítés.

A csoportban csak annyi szabályt vezessünk be, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, a szabad játékot, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását. A szabad játék során a gyermekek feszélyezettség nélkül tudjanak önállóan, vagy társaikkal önfeledten játszani.

Az óvónő kezdeményezésére a gyermekek szívesen vesznek részt az énekes és mozgásos játékokban. A képességfejlesztő játékoknál a gyermek válasszon szabadon a felkínált szerepek, játékhelyzetek, társak között. Az óvónő az együtt játszás során teremtsen meg a kezdeményezett játékhoz szükséges témát, eszközöket, szabályokat, helyet. A szabad légkör kialakításában nagyon fontos szerepe van az óvónő és az óvodások közötti meghitt, közvetlen kapcsolatnak, a gyermekek biztonságérzetének az óvodában.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A különböző típusú játékokhoz szükséges hely biztosítása

A gyermekek a csoportszobában szükség szerint önállóan, vagy amíg erre nem képesek, az óvónő segítségével alakítsák ki játékuik számára a megfelelő helyet. A csoportszobákban legyen helye a többféle állandó és variálható, vagy új játéktípusnak (pl. mesesarok) és ábrázoló tevékenységnek. Az ehhez szükséges eszközök játékidőben álljanak a gyerekek rendelkezésére. Az intellektuális érzelmeket kiváltó séták során összegyűjtött tárgyak, termékek, növények, képek a kincseket őrző sarokban kapjanak helyet, amit a gyermekek alakítanak ki és rendeznek különböző szempontok alapján.

A játéktér lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért ösztönözzük őket arra, hogy minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak. A szabadban töltött idő alatt az évszakoknak és az időjárásnak megfelelően játszhassanak a gyermekek. Az időjárás függvényében az óvónő segítse az udvari szerepjátékok kibontakozását.

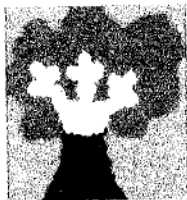
Célunk, hogy a különböző fajta játékok szervezésében, akár a szabadban (udvar, játszótér, kirándulások helye), akár a csoportszobában, a gyermekek ne akadályozzák, ne zavarják egymást, képesek legyenek elmélyülten és tartósan játszani.

A játékhoz szükséges idő

A tevékenység az óvoda kinyitásával elkezdődik. A gyermekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak. A játékok folytonosságát a folyamatos napirend biztosítja. A napirend folyamatossága, rugalmassága lehetővé teszi a gyermekek személyiség fejlődését szolgáló események beillesztését, figyelembe véve a gyermekek önállóságának, ügyességének fejlődését.

A 3-4 éves gyermekek az étkezés, a tisztálkodás és az alvás kivételével szinte az egész napot így játéokra fordítják, (egyedül, egymás mellett, összeverődve.)

Az 5-6-7 éves gyermekek már összeszokott csoportokban játszanak. A csoportok kialakulásához, szerepek elosztásához már több időre van szükség, mint a kisebbeknél. Ezért az óvónő kísérfje figyelemmel a játékot, és törekedjen arra, hogy csak akkor ajánljon más tevékenységet, ha már az elmélyült játék felbomlóban van, és azt a körülmények miatt szükségesnek látja.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A napi életszervezésben az óvónő törekedjen arra, hogy a gyermekek minél több időt kapjanak az udvari játéktevékenységhez.

A kreativitást segítő játékeszközök

A játékeszközök olyan tárgyai a cselekvésnek, amelyek kibontakoztatják és gazdagítják a gyermekek elképzeléseit. Az óvónő a játékhoz olyan eszközöket biztosítson, amelyek ezt a motiváló, fejlesztő hatást kiváltják, és az elmélyült játék kialakítását, a gyermek aktivitását segítik.

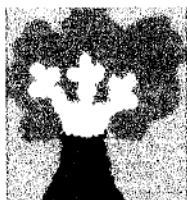
A 3-4 éves gyermek játékához sok eszközre van szükség. Elsősorban a gyakorló játékokhoz, amelyek fejlesztik a gyermekek pszichikus funkcióját. Másodsorban a hagyományos szerepjátékokhoz (papás- mamás, fodrászos, orvosos stb.), valamint az esztétikai neveléshez (vers, ének, mese, csengő-bongó hangszerek).

Az óvónő a 4-5-6-7 éves korosztálynak bővítsse az eszközválasztékát, elsősorban a szerepjátékokhoz kapcsolódó kellékekkel. Az udvari játékok zömmel a gyermekek nagymozgását elégítik ki, de ha az időjárás megengedi, legyen mód kirakni különböző játékeszközöket és ott is megteremteni a nyugodt kreatív játékot (rajzolás, festés, mintázás stb.).

Fontos, hogy a különböző szereket a gyermekek a játékban felmerült szükségleteknek megfelelően, sokoldalúan, sokféleképpen használhassák fel. Az eszközöket becsüljék meg, a tudatos rongálást kerüljék el.

A gyermekek tapasztalatainak gazdagítása, az élmények szerepe

A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal a játék tartalmát gazdagítják. Az óvónő tegye lehetővé, hogy a családban, óvodában, tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékidőben is átélhessék.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

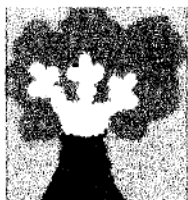
Intézmény OM- azonosítója: 201324

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, azok tartalmának, minőségének alakítása a gyermekek egyéni sajátosságaihoz igazodva

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták, folytatódik az a fajta manipulálás, amely a játékeszközök rakosgatásában érhető utol, vagyis a gyakorló játék. Legyen módja a gyermekeknek megismerni az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait, így a véletlen cselekvéshez örömezés társul. Ez az örömszerzés ad alapot a cselekvés többszöri megismétléséhez. Az óvónő biztosítsa a gyakorló játékhoz szükséges eszközöket, és játékaival adjon mintát az eszközök helyes használatához, a játékok elrakásához. A gyakorló játék jól fejleszti a szem – kéz koordinációt, kéz-szem dominancia kialakulását. Az udvaron is biztosítani kell a játékfajta lehetőségét. Erre legalkalmasabb a homok, és olyan kisebb- nagyobb tárgyak, melyeket a gyermek saját szabályai szerint rakosgat. Az óvónő segítse a gyermek játékát tovább-fejlődni. Már a legkisebbeknél is megjelenik a *szerepjáték*. Ötéves kortól kezdve a játék már erősen társas jellegű. Az addig egyedül, majd egymás mellett játszó gyermekek most már egymás közt osztják ki a szerepeket. A szerepjáték legfőbb mozgatója a gyermek vágya a felnőttiségre: azt teszi, úgy viselkedik, mint a „nagyok”.

Éppen ezért a szerepjáték ebben a korban már komoly erkölcsnevelő tényező. A gyermek nem csak az utánzott személyek magatartásába éli bele magát, hanem a játékszerep a benne való kitartásra, helytállásra kötelezi.

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. Az egyszerű mesék megjelenítésében legyen résztvevő az óvónő, adjon modellt egy-egy szereplő megformálásához. A bábozás először az óvónő előadásával jelenjen meg. A dramatizáláshoz, bábozáshoz szükséges eszközöket, kellékeket, feltételeket teremtsen meg. A *konstrukciós játékokhoz* kapcsolva jelenjen meg a barkácsolás. A gyermek e tevékenységére legyen jellemző a formagazdagság, élje át az „én készítettem” alkotás örömét. A játék sokfélesége az eszközök és az anyagok változatosságát igényli. A gyermekek játsszanak olyan egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi- és *szabályjátékokat*, amelyek könnyen betarthatók. Az óvónő tervezzen olyan szabályjátékokat, amelyek a gyermekek mozgásigényét is kielégíti. A nagyobb gyermekek játékában is megjelennek a különböző játékfajták, de dominánsan jelentkezik az érzelmmel telített szerepjáték, melyhez különösen erős képzelőerő társul. Az

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

óvónő segítse a gyermekeket abban, hogy a beleélés kifejtett formája kialakulhasson, minél többféle szerepet megformálhasson. A gyermekek játékelgondolása fejlődjön, jelenjen meg a többféle ötvözetből kialakított tartalmas játék, ami fejleszti a kommunikációs képességet, szabálytanulási készséget, társakhoz való viszonyt, az együttes cselekvő képességet. Legyenek a játék vezetői, irányítói maguk a gyermekek is.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése játék közben

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvónő szerepvállalásai modellértékűek a szókapcsolatok, hangsúly, hanglejtés, hangerő, hangszín, mimika, gesztus tekintetében. A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok segítik elő.

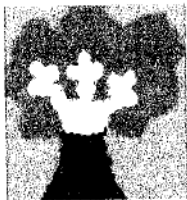
Az óvónő által kezdeményezett anyanyelvi játékok adnak teret az artikuláció, szókincs, kifejezőképesség fejlesztéséhez (hangutánzó játékok, hallásfejlesztő játékok, légzési technikát segítő játékok, szinonima-kereső játékok stb.)

Az óvónő játéksegítő módszerei

Elsősorban a „játék kettős tudatát” kell az óvónőnek teljes egészében átvennie. Neki is éppen olyan komolynak kell tekintenie a játékot, mint a gyermeknek, de érzékeltenie kell, hogy ő is tudja: „ez csak játék”. Nyugodt játéktevékenység esetén, vagy ha a gyermekek problémamegoldóak, az óvónő irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyva a gyermekeket cselekedni.

A kiscsoportosok esetében – ha szükség van rá – az óvónő legyen *játékkezdeményező, modellnyújtó* játszótárs. Ebben a helyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó. Segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények.

A *játék irányítása* a játék alapfeltételeinek biztosításán kívül azt jelenti, hogy az óvónő segít a játék során a valóság minél gazdagabb újra alkotásában, valós élethelyzetek, kapcsolatok minél többoldalú vagy elmélyültebb megteremtésében, érzelmeik kibontakoztatásában, gondolataik kifejtésében, tapasztalataik érvényre juttatásában. Mind erre azért van szükség,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

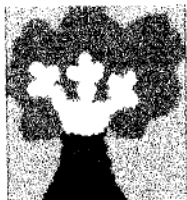
Intézmény OM- azonosítója: 201324

hogy ezáltal a játszó gyermekek személyiségét, vonásainak alakulását kedvezően befolyásoljuk.

Az óvónő akkor *avatkozzon* be a játékban, ha a gyermekek durvák egymáshoz vagy ha veszélyeztetik egymás épségét, játékát.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- ✦ A gyermekek képesek több napon keresztül egyazon játéktémában együttesen részt venni.
- ✦ Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték.
- ✦ Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- ✦ Bonyolult építményeket képesek kreálni.
- ✦ Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- ✦ Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által támasztott viselkedési szabályok
- ✦ Derűs, félelemmentes, kiegyensúlyozott magatartás vállalása, szívesen végzett közösségi játék megjelenése tevékenységükben.
- ✦ Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

8.1.2. Játékba integrált tanulás

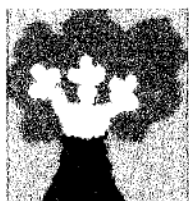
A szervezett tanulás formái

(Mindhárom korcsoportnak egyaránt alkalmas.)

Kötelező	Mozgás
	Énekes játékok, tánc
Közvetve kötelező	Verselés, mesélés
Kötetlen	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
	Mindennapos mozgás
	Ének, zene, népi játék
	A külső világ tevékeny megismerése

A gyermekek ajánlott/minta hetirendje – valamennyi korcsoportban

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	péntek
Délelőtti játékba integrált tanulás	Ének, zene Vers-mese- dramatikus játék Mindennapos mozgás	Vers-mese- dramatikus játék Rajz, festés, mintázás, kézi munka	Vers-mese- dramatikus játék Zenés mozgásos percek	Vers-mese- dramatikus játék Zenés mozgásos percek	Vers-mese- dramatikus játék Mozgás
Udvari játékba integrált tanulás	Népi játékok, tánc	A külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás	A külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás	A külső világ tevékeny megismerése Mindennapos mozgás	
Délutáni játékba integrált tanulás		Egyéni fejlesztése		Egyéni fejlesztések	

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A szervezett tanulás munkaformái

Frontális	Mozgás, zenés mozgásos percek Verselés-mesélés-dramatikus játék, népi játék, tánc
Mikro-csoportos	Ének, zene A környezet megismertetése, megszerettetése
Kis létszámú csoportos	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Külső világ tevékeny megismerése
Egyéni	Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint

A szervezett tanulás időkeretei korcsoportonként

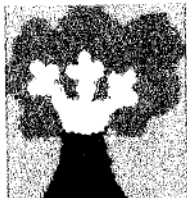
	Vers-mese, dramatikus játék	Ének-zene	Rajz, mintázás kézi munka	Mozgás, mozgásos játékok	Zenés, mozgásos percek	A környezet tevékenység megszerettetése
3-4 évesek	naponta 5-10'	heti 1 x 10-15'	heti 1 x 10-15'	naponta 10-15'	heti 2 x 10-15'	heti 1-3 x 10-15'
4-5 évesek	10-15'	15-20'	15-20'	15-20'	8'	15-20'
5-6-7 évesek	15-20'	30-35'	30-35'	30-35'	10'	30-35'

A 3-4 évesek napi szervezett tanulási időkerete max. 35'

A 4-5 évesek napi szervezett tanulási időkerete max. 45'

Az 5-6-7 évesek napi szervezett tanulási időkeret max. 65'

A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A program megvalósításához szükséges tanulási módszerek

A módszerek megválasztását a gyermekek életkori sajátossága, testi-lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága befolyásolja. Az óvónők egyéniségéből adódóan a tanulási folyamat menete – a tevékenység levezetése – más és más, hiszen a módszertani szabadság lehetősége minden óvónő számára biztosított.

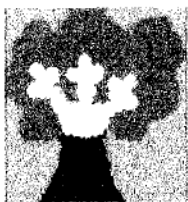
Az óvónő az eljárásait mindenkor az adott szituációnak megfelelően kombinálja. A játékoság, a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó elemezgetés, rendszerezés minél gyakrabban jelenjen meg a tevékenységekben. Az élmények elmondása, az otthoni és az óvodai megbízások adása, a szülők, nagyszülők bevonása a tanulási folyamatba, az önálló feladatmegoldások, önellenőrzésre, önértékelésre való késztetés mind hasznos módszerek. Az óvónő törekedjen módszertani kultúrájának kiművelésére.

Alapelvek a tanulási folyamatok értékeléséhez

A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést kapnak. Ezért az óvónő törekedjen arra, hogy mindegyik gyermek mindennap pozitív megerősítéshez jusson. Emelje ki gyermekek jó cselekedetét, tettét, alkalmazza a differenciált, árnyalt értékelést.

Éljen a jutalmazás sokféle módszerével: testközelség, gesztus, simítás, pillantás, szóbeli közlés egyénileg, a csoport és a szülők előtt egyaránt. Kerülje a tárgyi jutalmazást.

A büntetés teljes mértékben kerülendő a tanulási folyamatban, mert a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, motivációját visszaszorítja, lefékezi.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Az óvónő a tanulási szokásokat alakítsa úgy, hogy egy gesztus, egy tekintet segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében.

A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából középső csoporttól és a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazunk. (DIFER)

8.2. Verselés, mesélés

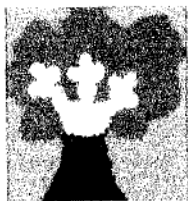
A tevékenység célja a gyermekek érzelmi, értelmi és esztétikai fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeik csengésével.

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdoló, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Feladatok:

- ✦ A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása
- ✦ A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás, dramatikus játékok.)
- ✦ Élőszavas meseélmény biztosítása
- ✦ A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

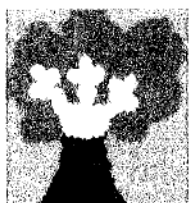
A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása

Csak a művészi értékű irodalmi alkotások biztosítják az esztétikai élmény mélységét. Ezért a mű választásában érvényesüljön a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatosság. Szélesítse a gyermekek látókörét, fejlessze értelmi képességeiket, különösen az emlékezetüket, képzeletüket. Az óvónő keltse fel és mélyítse el a gyermekek irodalom iránti érdeklődését, alapozza meg az irodalomhoz, a könyvhöz fűződő érzelmi kapcsolatukat. A 3-4 évesek versanyagát népi mondókákból és a legismertebb költőink ritmikus, zenei hatású, játékos verseiből állítsa össze. Olyan meséket válasszon, amelyek cselekménye egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődések jellemzik.

A 4-5 éves korú gyermekek meséi már lehetnek többfázisos szerkezetű állatmesék, népmesék, dramatikus népszokások, novellisztikus-realisztikus mesék.

Kapjanak helyet a magyar klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, de más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van. Ebben a korban a népi mondókák, halandzsza szövegű kiolvasók alkotják a tervezett mondókázás anyagát. Szerepeljenek a vidám, humoros versek, klasszikusok és a mai magyar költők népköltészeti ihletésű, ritmusélményt nyújtó versei.

Az 5-6-7 éves kor a mesehallgatás igazi ideje. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb népmeséken, novellisztikus-realisztikus meséken át épüljenek be a klasszikus tündérmesék, a tréfás mesék a gyermekek mesetárába. A gyermekek a meseregényeket is szívesen hallgatják, folytatásokban napokon keresztül izgatottan várják. A versanyag gazdagodjon a különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal. Ismerjenek meg olyan közmondásokat, amelyeket a környezet gyakran hangoztat. Az óvónő tervezzen bátran lírai verseket, mert a gyermekek már ebben a korban is megérik a költői képek kifejező erejét. A kiválasztott versek, mesék erősítsék meg a környezet megszerettetését, az évszakok szépségét, a népi hagyományok ápolását.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbeli játékokhoz kapcsolódnak. A versanyagot egyrészt a különféle magyar népi mondókák alkotják. Ilyenek a kisgyermek életével kapcsolatos altatók, hintáztatók, állathívogatók, járni tanító, hangutánzó szövegek, a természet változásait kifejező mondókák, kiolvasók. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan szoktassuk rá a gyermekeket a mese figyelmes végig hallgatására. Többszöri meghallgatás után legyenek élvezői és aktív résztvevői a mese dramatikus feldolgozásának. Rövid, improvizált jelenetek bemutatásával a gyermekek ismerjék meg a bábokat. Az óvónő mutasson be párbeszéd formájában előadott rövid, ötletes jeleneteket. A vers, mese, dramatikus játékokhoz csak olyan kellékeket használjon, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását, a meséhez való erős kötődés kialakulását. Az óvónő és a nagycsoportos korú gyermekek bábozzanak, dramatizáljanak minél több alkalommal a kisebbeknek. Legyen ez egyben színfoltja az óvodai ünnepeknek, rendezvényeknek.

A kiscsoportos korú gyermekek 10-12 mondókát és 10-14 új mesét ismerjenek meg. A 4-5 éves gyermekekben kialakul a mese, a vers szeretete – igénylik, izgatottan várják. A gyermekek arcán megjelenik a megfélelmező áhítat, figyelő ámulat. Játékukban mind gyakrabban előfordul a mesélés, a bábozás és az ismert mondókák, kiolvasók ismételtetése. Az új versek kapcsolódjanak a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához. Az óvónő segítségével jelenítsék meg a meséket, az együttes élményeket. Rögtönözzenek bábjátékot.

A 4-5 éves gyermekek 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset, 10-14 új mesét ismerjenek meg. 5-6-7 éves korban is minden adandó alkalmat használjon fel az óvónő a kiolvasók, rigmusok ismételtetésére. 4-5 kiolvasóval gazdagodjon a nagycsoportosok mondókatára. A gyermekek játsszanak rímes találós kérdésekkel! Ismételgessék az előző években tanult verseket. Az új versek (15-20) bemutatása kapcsolódjon a gyermekek élményeihez. Az óvónő ügyeljen a szavak gondos, tiszta ejtésére, az érzelemszerű hangsúlyozásra. A délutáni pihenés ideje alatt olvasson fel folyamatosan meséket. A gyermekek próbálják meg a mese önálló befejezését, új mesék kitalálását. Az óvónő a meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján keressen olyan közmondásokat, amelyekkel meg tudja erősíteni a mese vagy egy-egy szereplő erkölcsi mondanivalóját.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

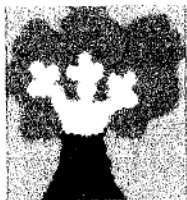
A nagyobb gyermekek halljanak 15-20 új mesét a nevelési év folyamán. E tevékenység mindennap megjelenik az óvodában.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers, bábozás és a dramatikus játékok. Az óvoda tartalommal gazdag élete, a szóbeli közlést kiváltó derűs, nyugodt légköre (ami megteremti a nyugodt mesehallgatást) alapja az anyanyelvi nevelésnek. A versen, mesén keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes hangzójelzést a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével tisztítható a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, megfelelő artikulációja, a hangkapcsolatok törvényszerűségei. A bábjátékokban, dramatikus játékokban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket, a mesékből, versekből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A feladatok megvalósítása folyamán a beszéd a gyermek környezetével való érintkezésének, gondolkodásának, önkifejezésének legfőbb eszközévé válik. A beszéd által gazdagodnak ismeretei, növekszik tájékozottsága, biztonságérzete, bátorsága. A helyes és szép beszéd előkészíti a gyermeket irodalmi élmények befogadására, fejleszti esztétikai érzését, mélyíti érzelmeit, kulturált magatartásának elemévé válik.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- ✦ A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- ✦ Várják, igénylik a mesehallgatást.
- ✦ Szívesen mesélnek, báboznak kisebb társaikkal és maguk szórakoztatására is.
- ✦ Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset, 15-20 mesét.
- ✦ Tudnak meséket, történeteket kitalálni, azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

8.3. Ének, zene, népi játék, tánc

A zenei nevelés célja a közös éneklés, a közös játékörömeinek megszerettetése, ami fejleszti a gyerekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyerekek jussanak minél több zenei élményhez, ami megalapozza zenei anyanyelvüket.

Feladatok:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása
- A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.
- A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása
- A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és zenei készségfejlesztő játékokkal.

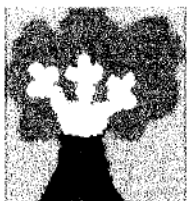
Az óvodai nevelés során a gyermekek mondókákat, énekes játékokat, komponált gyermekdalokat ismernek meg. Ezek zenei anyanyelvünk művész értékei.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A 3-4 éves gyerekek ismerjenek meg elsősorban olyan ölbeli játékokat, amelyeket a felnőttekkel közösen játszhatnak. Legyen ezek között arc-, kéz-, ujj-, lovagoltató játék, szeretetkapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme a kontaktussal összekapcsolt zenei élmény.

A kicsik egyszerű, 4-5 hangból álló énekes játékokat ismerjenek meg, amelyek álló helyzetben, játékos mozdulatokkal játszhatók. Mindössze 1-2 komponált gyermekdalt tanuljanak meg az ünnepek köszöntésére.

A 4-5 éves gyerekek tanuljanak mondókákat, énekeljenek dúr hexachord hangkészletű énekes játékokat, amelyekkel mozgásuk is jól fejleszthető. Ismerjék meg a csigavonal, hullámvonal, szerepcserére épülő játékokat. A nyolcad, negyed ritmusképeken túl megjelenhet ár a szinkópa is.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Az 5-7 éves gyerekek legyenek „anyáskodók”, játsszanak minél több ölbeli játékot a kisebbekkel. Ezek egyik játékos lehetősége a kiolvasó.

A zenehallgatáshoz olyan műveket gyűjtsön az óvónő, amelyeket maga tud előadni. Érzelmi hatású dalokat, népdalokat énekeljen, de jelenjenek meg zenei anyagában a rokon- és más népek dalai, valamint a magyar komponált műzene, altatódalok, és klasszikus műzene is.

A 3- 6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

A 3-4 éves gyerekek tanuljanak meg 6-8 mondókát, ölbeli játékot, és 10-15 énekes játékot. rövid mondókák, dalok 2/4 üteműek, amelyekben negyed és páros nyolcad ritmusok legyenek. Tudjanak halkabban, hangosabban beszélni, mondókákat mondani és énekelni. Figyeljék meg a csendet, a környezet hangjait, és a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljék különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést.

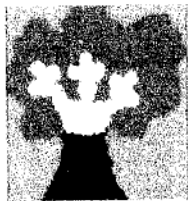
Az óvónő énekelgesse a gyerekeke nevét, jelét, csalogassa őket énekelve a közös játékba, tevékenységbe.

A 4-5 éves gyerekek énekelgessenek 4-8 motívumból álló énekes játékot, műdalokat. A 4-5 új mondóka és a 14-15 új gyerekdal megtanulása mellett ismételtessék a 3-4 éves korban tanult dalokat is. Az európai és a magyar dalok hangterjedelme is dúr hexachord maradjon. A játékok közül az óvónő már nehezebbet is választhat, pl. szerepcserés, párválasztó, gyarapító játékokat.

A tiszta éneklés érdekében minél gyakrabban énekeljenek önállóan. Kisebb csoportban halkabban és hangosabban, magasabban és mélyebben. Mutassák lelassítva a dallam vonalát. Játsszanak kérdés-felelet játékot, érezzék az egyenletes lüktetést, a motívumok hangsúlyát, és a mondókák, dalok ritmusát. Készítsenek közösen a szülőkkel ritmus szereket., azokkal énekeljenek.

Az 5-6-7- éves gyerekek tanuljanak meg 4-7 új mondókát, 15-18 új énekes játékot és 3-4 alkalomhoz illő műdalt. A tanultakhoz találjanak ki szimbólumokat, és azokat zenepolcokon helyezték el. Jelenjen meg a szinkópa is.

Az óvónő a gyerekekkel együtt variálja az énekes játékok mozgásanyagát egyszerű táncos elemekkel. A hallásfejlesztést segítő fogalom-párok kapcsolódnak össze a tempóváltással,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

vagy dallambújtatással. A gyerekek játsszanak minél gyakrabban zenei formaérzék-fejlesztő játékokat, hogy különbözőmozgással megérezzék a motívumok hosszát. Az óvónő fejlessze a gyerekek alkotó képességét. A nagyobbak metallofonon is játszhatnak.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

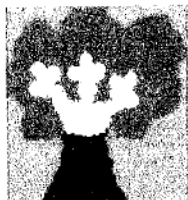
A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel mikro-csoportos formában kell megszervezni. A kötött jellegű szervezett énekes játékot lehetőleg az udvaron tartsák meg. Ebben a formában csak énekes játékot szervezzen az óvónő, hogy semmi se szakítsa meg az önfeledt, élmény teli játékot.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal, és zenei készségfejlesztő játékokkal

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segít a helyes artikulációban, a szavak, szép, pontos kiejtésében. A mondókák, énekek szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása megéretteti a nyelv kifejező erejét, szépségét. A hangutánzó szavak éneklése segíti a magán- és mássalhangzók helyes képzést. A sokféle énekes játékok alkalmat adnak a szókincs fejlesztésére.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- ✦ A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat
- ✦ Gátlások nélkül, egyedül is tudnak énekelni
- ✦ Évezettel figyelnek a zenehallgatásra
- ✦ Megkülönböztetik a zenei fogalom-párokat
- ✦ Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni
- ✦ Érzik az egyenletes lüktetést és a dallamok ritmusát.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A tevékenység célja: A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése Tér-, forma-, szín képzetének gazdagítása, szépíránti nyitottságuk, igényességük kialakítása-

Feladatok:

- ✦ A gyermeki alkotótevékenység feltételeinek megteremtése
- ✦ A 3-6-7éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése
- ✦ A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása
- ✦ A természetes anyagok, termékek felhasználása, előtérbe helyezése
- ✦ Új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

A gyermeki alkotótevékenység feltételeinek megteremtése

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközök szükségesek. Az eszközök kiválasztásában a praktikum és az esztétikum domináljon.

Legyen a tevékenységhez megfelelő hely, tér. Az asztalnál maximum 6 gyerek egyszerre elférjen. Legyen megfelelő légkör, idő az alkotáshoz. A gyerekek a festéshez köpenyt vagy kötényt viseljenek.

A 3-6-7éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése

A gyerekek játszva ismerkedhessenek az anyagokkal. Eszközökkel, technikákkal. Esztétikai érzékük kialakítása érdekében együtt gyönyörködjenek saját munkájukban, a mű- és népművészeti alkotásokban.

A gyerekeknek legyen lehetőségük a szabad témaválasztásra. ismerkedjenek meg a festéssel, zsírkrétával, papírragasztással, agyagba, homokba karcolással, nyomattal. Ismerkedjenek meg a szórt elemek egymáshoz rendelésével.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Ismerjék meg az anyagok alakíthatóságát, nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, simítva, sodorva, mélyítve, tépegetve, karcolva stb.

A 3-4 éves gyermekek ismerkedjenek építés során a különböző tárgyak formáival. Örüljenek alkotásaiknak

Évszakonként rendezzenek kiállításokat.

A 4-5 éves gyerekek alkotó tevékenységének bővítése a cél. Bontakozzon ki a gyermekek szándékos alkotó-alakító tevékenysége. Jelenjen meg az emberábrázolás, környezet. Tárgyak, események, színek, színárnyalatok. Használjanak ceruzát, krétát, filc- és rostíronokat, faszént, ecsetet. Továbbá: spárgát, fonalat, textilt, bőrt, terméseket.

A plasztikus munkák során legyenek képesek a formák tagolására. Tudjanak játékuhoz kellékeket, alkalmakhoz ajándéktárgyakat készíteni. Használjanak különböző textilt, bőrdarabot, termést, gallyat stb.

Az építés során variálják a teret.

Az 5-6-7 éves gyerekek alkotó együttműködési készségét figyelembe véve az óvónő segítse a képi, plasztikai és környezetalakításból eredő aktív tárgykészítés bővülését. A gyerekek minél többször alkossanak közös kompozíciót. Az óvónő gazdagítsa a technikai megoldásokat. (batik, kollázs, plakett, dombormű, viaszkar, lenyomat, makett, márványozás, stb.)

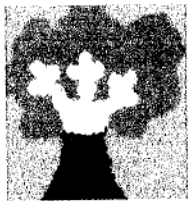
A saját élményen alapuló témákban jelenjenek meg a mesék, versek, énekes játékok, ünnepek esemény-ábrázolásai is. Munkájukban jelenjen meg a közös térbeli többalakos kompozíció. Plasztikai Egyénileg dolgozzanak a gyerekeknek méretezett szövőkereteken.

Szülők segítségével gyűjtsék az alkotó-alakító munkához szükséges anyagokat. Építsenek nagyobb elemekből térbeli alakokat.

Az óvoda ovi-galériája legyen az 5-6-7 évesek ízlésformáló, gyönyörködtető helye.

A tevékenység szervezett formáinak biztosítása

Az alkotó-alakító tevékenységek a játékba integrálódnak. Az óvónő egy héten egyszer tudatosan irányított mikro-csoportos, kötetlen formájú tevékenységet tervez. (egyszerre 5-6-gyerek).

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM-azonosítója: 201324

A gyerekek jelenítsék meg személyiségük kivetített darabját, amelyben érzelmeik, vágyaik, szorongásaik, fantázia- és élményviláguk mutatkozik meg.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- ✦ Képalakításban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- ✦ A gyermek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása.
- ✦ Örül alkotásának és a közösen elkészített kompozíciónak.
- ✦ Plasztikai munkái egyéni, részletezők.
- ✦ Téralkotásban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- ✦ Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- ✦ Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.

8.5. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szüksége, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A tevékenység célja: a gyerekek természetes, harmonikus mozgásának testi képességeinek fejlesztése játékos formában. A gyerekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarat tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermek mozgáskedve.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Feladatok:

- ✦ A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása
- ✦ A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása

A mozgásos tevékenységeket az óvónő mindenkor a gyermekek életkori, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez méretezze.

A nagymozgások jól fejleszthetők az óvoda udvarán, ahol mozgásfejlesztő játékok állnak rendelkezésre. (járás, futás, kúszás, mászás)

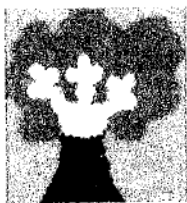
A 3-4 éves gyermekek irányított mozgásos tevékenysége során a nagymozgások fejlesztésére helyezték a hangsúlyt. Ismerkedjenek meg a futásgyakorlatokkal, a dobásgyakorlatokkal. (Hajítás, feldobás, elkapás, leütés-elkapás)

A mozgásos játékok adjanak teret a támaszgyakorlatok számára. (csúszás, mászás, kúszás) Továbbá talajtorna elemek is jelenjenek meg. Késztesse a gyerekeket erő kifejtésre.

A 4-5 éves gyerekeknél is a nagymozgásokon van a hangsúly. A dobásgyakorlatok során gyakorolják a célbadobást egykezes felső dobással.. gyakorolják a támaszgyakorlatokat is különféle szereken.

Talajtorna elemek: guruló átfordulás, „csikó-rugdalozás. Kiemelt: egyensúlyérzék fejlesztése. Szem-kéz, szem-láb koordináció.

Az 5-7-éves gyerekeknél hangsúlyt kap az észlelés, az alaklátás, formaállandóság mozgás közbeni fejlesztése, finommotorika és szabályjáték. Tervezzen kisebb testrészekkel végzett mozgásokat. Használjanak kézi szereket: labdát, kendőt, botokat.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

Futásgyakorlatok legyenek versenyszerűek. Végezzenek ugrásgyakorlatokat különböző távolságra és magasságban elhelyezett tárgyakon. Gyakorolják a magasugrást és távolugrást nekifutással.

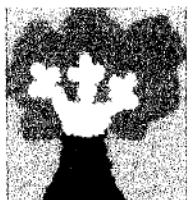
Feladatunk a nagycsoportos gyermekek számára az úszásoktatás biztosítása az óvoda működési rendjében.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyerekek mozgásszükségletének kielégítésére

Az óvónő a gyerekek szabad mozgását a délelőtti és udvari játék és séta során biztosítja. Az irányított játékot az óvónő mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal szervezi, de különböző időkerettel. A futás mennyiségét a gyerekek szabadon határozzák meg. Legalább hetente kétszer „zenés, mozgásos percek” megszervezése ajánlott. Az utánzásos mozgás, gimnasztikai elemekből épüljön fel.

Fejlődés az óvodáskor végére

- ✦ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- ✦ A gyermek nagymozgása, finommozgása, egyensúly-észlelése, összerendezett mozgása kialakult.
- ✦ Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- ✦ Betartják a szabályokat a különböző játékok játszásakor.
- ✦ Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- ✦ Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- ✦ Tudnak helyben labdát vezetni.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

8.6.A külső világ tevékenység megismerése

Feladataink megvalósítása egyúttal az óvodai élet átfogóbb feladatának teljesítését is segíti. Például a gyermekek testi fejlesztését, a közösségi érzés, magatartás és tevékenység kialakítását, a környező valósághoz fűződő pozitív viszony kifejtését. A napirenden belül előforduló játék, munka, foglalkozás, étkezés, pihenés, öltözködés, testápolás mind olyan jellegű tevékenységek, melyek egyrészt a környezetben, másrészt a környezetismereti foglalkozásokon szerzett ismereteket, jártasságokat, készségeket gyakorolják, alkalmazzák az óvodai élet mozzanataiban.

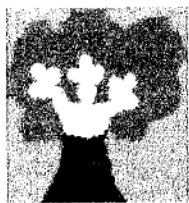
A tevékenység célja: A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt. A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása.

Feladatok:

- ✦ A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása
- ✦ A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.
- ✦ A gyermek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása

A gyermekek közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumait, hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát. Már óvodáskorban meg kell kezdenünk a környezetvédő, természetszerető ember személyiségének kialakítását. Ebben az életkorban teremthetjük meg az érzelmi vonzódást a természet iránt, és ekkor alakítjuk ki azoknak a szokásoknak a körét, amelyek szilárd alapot adhatnak a további életkorokra. A 3-4 éves gyermekek az óvoda elfogadása, megszeretése után ismerkedjenek az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

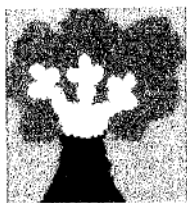
Intézmény OM- azonosítója: 201324

Gyűjtsenek terméseket, kavicsokat, leveleket, tollakat, évszakokra jellemző képeket. Ismerjék meg az óvoda utcáját, a lakóhely nevezetesebb épületeit, intézményeit. Figyeljék meg a környezetükben élő állatokat, növényeket. Sokat beszélgessenek a család tagjairól, a közösen szerzett élményekről. Ismerjék meg a környezetben látható formák fogalmát, nagyságbeli, mennyiségi jellemzőit.

Gyermekeink olyan gépesített világban nőnek fel, melyet képtelenség minden részletében felfogniuk. Mégis törekednünk kell arra, hogy sokoldalú tapasztalatot és alapos tudást szerezzenek e téren is (a közlekedés, az emberi munkavégzés, technika világa). Korunkban a gyermeki tudat sok mindenről nem közvetlen tapasztalatszerzéssel, hanem csupán könyvekből és magyarázatok segítségével szerez tudomást. A könyv, ha igényes, sokat segíthet. A kisgyermek képzetében látja áttételesen a valóságot. Feltűnnek emlékek, emlékképek vonulnak el előttük. A lehetőséget teremtsük meg arra, hogy a gyermekeket elsősorban olyan közvetlen hatások, tapasztalatok, személyes megfigyelések, benyomások ériék, melyek környezetük kutatására és felfedezésére ösztönzi őket.

A gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda közvetlen környezetében kell kezdenünk. Az óvónő törekedjen arra, hogy megfigyelések mellett a gyűjtőmunkák gazdagítására (termények, csigaházak stb). közös „felejtethetlen” élményekre is sor kerüljön. A gyermekek tudjanak gyönyörködni az évszakok szépségeiben, jelenségeiben, növényeiben. Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenysége között. A séták, kirándulások alkalmával összegyűjtött termésekből – a természet részeiből – készítsenek képeket, játékokat, díszítő tárgyakat, természetesen az óvónő segítségével. Végezzenek rügyezettetést, magvak csíráztatását, hajtatást. Közösen készítsenek albumot az évszakról gyűjtött képekből.

A gyermekek nevezzék meg a család tagjait, ismerjék meg lakóhelyüket, otthonukat. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy- és teherszállító járműveket. Az óvoda környezetében élő háziállatokat, madarakat, bogarakat figyeljék meg. Az 5-6-7 éves gyermekek már az óvoda tágabb környezetét is fedezzék fel. Figyeljék meg az

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

évszakok szépségét, színeit, árnyalatait, hangjait, a környezet szennyeződéseit (víz, levegő, föld), a növények fejlődési feltételeit. Csíráztassanak, gondozzanak növényeket, ismerjék fel a kerti ill. mezei virágokat. Végezzenek egyszerű megfigyeléseket állatokkal, növényekkel, vízzel, talajjal. A gyermekek ismerjék meg a felnőttek munkáját otthon, munkahelyen, az óvodában. Az évszakokat jelző tábla kialakításában aktívan segítsenek az óvónőknek. Látogassanak el középületekben (múzeum, színház, kiállító terem, építkezés, iskola, vasútállomás). Legyen ismeretük a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Látogassák meg környezetük háziállatait, figyeljék meg, hol élnek. A gyermekeknek mindig legyen lehetősége megnézni az állatokról szóló, azokat ábrázoló természettudományos könyveket. Az óvónő magyarázatával kapjanak ismereteket, megerősítést a vadon élő állatok megnevezéséről, életmódjáról.

Törekvésünk, hogy a gyermek Megismerje a szülőföldjét, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A gyermekek fejlesztése csoportosan, közös élményre alapozva történik mindhárom korosztály esetében. Az óvónő hetente egy-két alkalommal természeti, emberi vagy tárgyi környezeti téma megfigyelését tervezze. A téma és a ráfordított idő a gyermekek életkorához, fejlettségéhez igazodik. Évszakonként egy alkalommal kirándulások megszervezésére kerülhet sor. A gyermeki személyiség válogat abból, ami számára fontos, ezekből egyszerűsít, lényegyet emel ki. Mindezt érzelmi alapon teszi. Éppen ezért nem mindegy, mit kínálunk számukra. Érdeemes élményszerzés céljára „hátizsákos” sétákat, kirándulásokat szervezni. Az évszakok változása ezer szépséget kínál, amit a gyermek szubjektív élményként él meg. Az élmény elsősorban érzelem, amit mi óvónők az óvodai élet (foglalkozások) más területein is kamatoztathatunk.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során

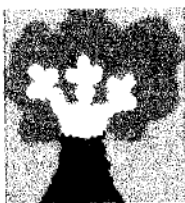
A sok közös élmény, tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermek - óvónő személyes beszélgetéseire. Az óvónő figyeljen minden gyermek mondanivalójára, tudjon válaszolni a feltett kérdésekre. Így a környezetismeret az anyanyelvi neveléssel összhangban segíti a gyermekek kifejezőképességének fejlődését. Ennek egyik fontos szempontja, hogy a gyermekek beszéde megfelelően tükrözze a valóságot, mondanivalójukat pontosan fogalmazzák meg.

Az óvónőnek ügyelnie kell még arra, hogy a fogalmak helyes, pontos meghatározása, az elmondottak megfelelő térbeli és időbeli sorrendje (előtte, alatta, utána) rögződjön, valamint a kötőszavak közül azokat használhassa, amelyek okozati összefüggésekre utalnak (azért, mert). A környezetismeret sok olyan ismeretet tartalmaz, amely az emberi magatartás szabályait foglalja össze. Amikor például azt tanítjuk, hogy a felnőtteknek és egymásnak köszönni kell, utcán és járműveken nem kiabálunk – a gyermekek megérzik, hogy a társadalmi érintkezésnek vannak szabályai, szokásos formái, társadalmi hagyományai, amiket meg kell tartani, ezáltal erkölcsi vonásokat ismernek meg.

A gyermekek a tevékenységek során játékos módon ismereteket szereznek matematikai tényekről, viszonyokról, műveletekről. A tapasztalatszerzés legfőbb módja a tények, összefüggések manipuláció közbeni megismerése. Az önálló ismeretszerzésben a kreatív, a probléma megoldó gondolkodás kerül előtérbe. Ennek intenzív fejlesztéséhez problémaszituációkat hozunk létre.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- ✦ A gyermekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, munkahelyét, óvodájuk nevét.
- ✦ Tudják saját születési idejüket, helyüket.
- ✦ Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak a természet szépségében, óvják azt.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- ✦ Ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltató üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- ✦ Megnevezik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- ✦ Ismerik környezetük növényeit, gondozásukat.
- ✦ Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályokban, azok betartásában, felismerik a közlekedési eszközöket.
- ✦ Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszéd.
- ✦ Ismerik önmagukat, testük tisztántartását, ápolását, fel tudják sorolni testrészeit, érzékszerveiket.
- ✦ Megnevezik, felismerik a színeket, azok árnyalatait.
- ✦ Szemléletükben megjelenik a fenntarthatóság
- ✦ Ismereteiket rendszerezni tudják

8.7. Munka jellegű tevékenységek

A nevelés folyamatában a gyermekek munkáját olyan tevékenységnek tekintjük, amelynek fejlesztése hozzájárul személyiségük alakításához.

A gyermekek önként jelentkező munkakedvét és az óvodáskorra jellemző aktivitását tudatosan használjuk fel nevelési céljaink elérésében.

A tevékenység célja: készségek, ismeretek kialakítása, gyarapítása, mely hozzájárul az értelmi képességek fejlődéséhez. A gyermekek közti társas kapcsolatok segítése, megszilárdítása, a kitartás, a felelősségérzet, a kötelességteljesítés megalapozása.

Feladat:

A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása. Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, az óvodáskor végéig játékos jellegű is marad. A munkát éppúgy, mint a játékot, tehát szívesen, örömmel végzik. A

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

gyermeket meg kell tanítani a munkafeladatok elvégzésére, ki kell alakítani a munkakészségeket és szokásokat. Az óvónő közvetlen segítése a gyermekek önállóságának kialakításában és a munka elvégzéséhez szükséges ismeretek, készségek fejlesztésében nyilvánuljon meg. Biztosítani kell az önálló, tartalmas munkavégzés állandóságát, folyamatosságát, a többszöri, közös tevékenykedés örömét. Az óvónő vegye figyelembe a közösségen belül az egyes gyermekek egyéni sajátosságait is, értékelése legyen buzdító, megerősítő.

Teremtse meg az óvónő a nyugodt, kiegyensúlyozott munkavégzéshez szükséges légkört. A gyermekek érezzék, hogy munkájukat igényli, számon tartják, számítanak az eredményekre. Mindhárom korcsoportnál nagy jelentőségű az - önkiszolgálás, - testápolás, - öltözködés, - étkezés, - környezetgondozás.

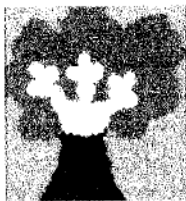
Az óvónő a legfiatalabb óvodásokat is vonja be az alkalmoszerű munkába, ami lehet esetleges, de lehet szabályosan ismétlődő. A szabályosan ismétlődő mindennapi munka a rend fenntartásáért végzett tevékenység (játékok elrakása).

A 4-5 éves gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi munka, amit akkor célszerű bevezetni, ha a gyermekek készségszinten ismerik a munkafolyamat menetét, fogásait. (Az önkiszolgáló tevékenység ezt jól előkészíti.) Programunk megerősíti a naposi munka fontosságát, amit az étkezési feladatok elvégzéséhez csoportosít. Alkalmoszerű, ismétlődő munka a játékok helyére rakása, a csoportszoba átrendezése, a tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése, az öltöző és a mosdó rendjének megőrzése. Ezeket a munkákat a gyermekek együtt végezzék a felnőttek átgondolt, konstruktív vezetésével.

Az óvónő tervezze meg az egyéni megbízások lehetőségeit:

- kisebbek segítése az öltözködésben,
- ajándékkészítés a kicsiknek, az óvoda dolgozóinak,
- a jeles napok előkészítése stb.

A lehetőségeknek megfelelően a gyermekek vegyenek részt a madáretető gondozásában. Az 5-6-7 éves óvodások önállóan végzik a naposi munkát. Ízlésesen, esztétikusan terítnek.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

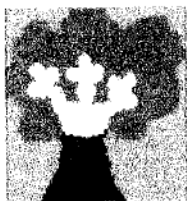
Étkezés után szokásrendnek megfelelően mindent a helyére tesznek. Felsöprik a morzsákat, feltörlik az asztal környékét.

Az alkalomszerű munkákat a gyermekek önálló vállalkozás alapján végezzék, az óvónő soha ne alkalmazzon kényszerítő eljárást. A gyakori dicséret, elismerés hatásával érje el, hogy a gyermekek szívesen vegyenek részt a munkában.

Végezzenek környezetszépítő tevékenységet önállóan (játékok tisztítását, mosását). Alkalomszerűen segítsenek a kicsik öltöztetésében, készítsenek számukra meglepetéseket.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- ✦ A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- ✦ Örülnek, ha kötelességüket teljesítik.
- ✦ Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- ✦ Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- ✦ Örömmel segítenek a kisebbeknek.
- ✦ Szeretnek meglepetést készíteni fiatalabb társainak, szüleiknek.

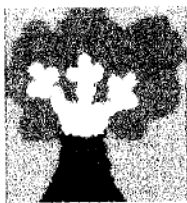
Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

NAPIREND

Időtartam	Tevékenység
7.00 – 10.15	Játék a csoportszobában, személyes percek Mozgás, mozgásos játékok, zenés mozgás Egyéni testápolási tevékenységek Folyamatos tízórai (reggeli) Játékba integrált egyéni, kis létszámú és mikrocsoportos tevékenységek - Kis létszámú csoportos rajz, mintázás, kézimunka - Mikrocsoportos nek, zenei készségek fejlesztése - Kis létszámú csoportos külső világ tevékeny megismerése - Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján - Verselés, mesélés, dramatikus játékok Gyümölcsfogyasztás
10.15 – 11.45	Játék a szabadban Csoportos séta Énekes játékok az udvaron Mozgás, edzés, kocogás, futás
11.45 – 13.00	Testápolási tevékenységek Ebéd Testápolási tevékenységek
13.00 – 14.30	Pihenés, alvás mesével, altatóval, zenével
14:30-15:30	Folyamatos ébredés Testápolási tevékenységek Folyamatos uzsonna
15.30 – 17.00	Játék a csoportszobában Néptánc Udvari játék

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

9. Gyermekvédelem

Célja: A prevenció, a gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás a veszélyeztetettség megszüntetésében, együttműködés a különböző szakemberekkel.

A nevelési- oktatási intézmény ellátja a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat. Felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat.

Pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetve ellensúlyozására. A gyermekvédelmi munka meghatározó személye az a pedagógus (óvónő), aki a gyermekekkel legtöbbet van együtt, a személyes kapcsolat eredményeként a legtöbb ismerettel rendelkezik. Elsőként szerez tudomást a gyermek hiányzásáról, a családban történt változásokról.

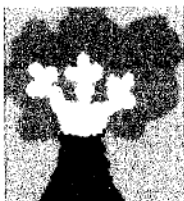
Az óvodavezető, a gyermekvédelmi felelős és a csoportos óvónők egyaránt felelősek a gyermekvédelmi feladatok megszervezéséért, ellátásáért. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményeznek. A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyerekek problémáinak megoldása érdekében az óvodai gyermekvédelmi felelős együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal (védőnő, egészségügyi ellátók, családsegítő szolgálat).

Az óvodai gyermekvédelem jelentősége:

A problémamegelőző gyermekvédelem egyik első, legfontosabb „jelző intézménye”, ahol a gyermekek a nap jelentős részét töltik, így nem kell őket külön „felderíteni”. Családjukkal, környezetükkel a kapcsolat folyamatos. A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek „kiszűrhetők” a tünetek alapján. A gyermek érdekében tett intézkedések eredményessége nyomon követhető.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős:

- ✦ Köteles jelzéssel élni a gyermekjóléti szolgálat felé.
- ✦ Azonnali intézkedést igénylő ügyben felkeresi az önkormányzat jegyzőjét.
- ✦ A gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- ✦ A megismert veszélyeztető okok feltárása érdekében családlátogatáson megismeri a gyermek családi környezetét.
- ✦ Közzé teszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát.
- ✦ Tájékoztatást nyújt szabadidős programokról.
- ✦ Indokolt esetben a gyermek pedagógiai jellemzése, illetve környezettanulmány.

Az egyes gyermekek helyzetének, sorsának kedvezőbbé tétele érdekében kiemelten fontos feladat:

- ✦ Szemléletformálás szülők és pedagógusok körében.
- ✦ A pedagógiai programban és a nevelési – oktatási intézmény életében kiemelkedő helyen szerepeljen a gyermekvédelem.
- ✦ Pedagógusok képzése a gyermekvédelmi feladatok ellátásához.

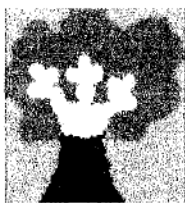
Megoldási lehetőségek

- ✦ Többszöri családlátogatás
- ✦ Szülők figyelmének felhívása a gyermek fejlődésére
- ✦ Fejlesztő óvodai program
- ✦ A gyermek szakszolgálathoz irányítása
- ✦ Javaslat egészségügyi ellátás igénybevételére
- ✦ Javaslat gyermekpszichiátriai vizsgálatra
- ✦ Rendszeres gyermekvédelmi támogatás iránti kérelemre javaslat
- ✦ Természetbeni juttatás iránti kérelemre javaslat
- ✦ Szülő kérelmére javaslat a gyermek átmeneti gondozására.

10. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátása

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. §-ának 13. bekezdése alapján az a gyermek vagy tanuló, aki

a) különleges bánásmódot igényel,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

10.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- a) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló;
- b) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló;
- c) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

- *A sajátos nevelési igényű gyermekek*

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek, gyógypedagógusok segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint.

Az óvodai nevelő-fejlesztő munkánk során a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

Célunk:

- Befogadó inkluzív környezet megteremtésével, neveléssel a sajátos nevelési igényű gyermekek beilleszkedésének segítése a csoportjukba, az óvodai gyermekközösségbe.
- Egymás, a másság elfogadása, elfogadtatása.
- Készségeik, képességeik, személyiségük harmonikus fejlődésének a segítése, kiemelkedő képességeik erősítése.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- *Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek*

aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A BTMN gyermekek ellátása kötelező. A beilleszkedési- tanulási és magatartás nehézséggel küzdő gyermek fejlesztése az óvodában szakértői vélemény alapján történik, fejlesztésüket fejlesztőpedagógus és/vagy szükség esetén gyógypedagógus végzi.

Célunk:

- befogadó inkluzív környezet megteremtésével, neveléssel a beilleszkedési- tanulási és magatartás nehézséggel küzdő gyermekek beilleszkedésének segítése.
- A szocializációt, kommunikációt serkentő eljárásokkal a gyermekek alkalmassá válnak a társas együtt élésre, a közösségi szabályok betartására;
- Egymás, a másság elfogadása, elfogadtatása.
- A pozitív tulajdonságokra építve készségeik, képességeik, személyiségük harmonikus fejlődésének a segítése, kiemelkedő képességeik erősítése.

Feladataink:

- a szakértői vélemény alapján, a kompetenciahatárok betartásával a BTMN gyermek egyéni, differenciált fejlesztése;
- speciális módszerekkel (pl. drámajátékok segítségével) a gyermekek közösségbe való beilleszkedésének, viselkedésének, segítése;
- az egyéni sikereket segítő tulajdonságok fejlesztése;
- együttműködés a gyermek egyéni fejlesztésére kijelölt kompetens szakemberrel

- *Kiemelten tehetséges gyermek*

Az óvodában elsősorban tehetségígéretekéről beszélünk. Tehetségígéretek azok a gyermekek, akiknek személyisége, valamely képessége, tevékenysége esélyt, lehetőséget hordoz magában.

Célunk:

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

-a kiemelkedő alkotókészséggel, kreativitással, képességgel rendelkező gyermekek személyiségének, optimális fejlődésének az elősegítése, hatékony tehetséggondozásának megvalósítása.

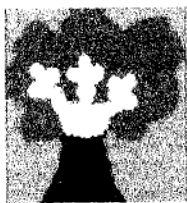
-az esélyteremtés jegyében minden nagycsoportos gyermek képességeit kibontakoztatni olyan képességterületen, ahol különlegesebb adottságokat mutat

A tehetség beazonosítása az óvodában a megfigyelés módszerével történik. A tehetséges gyermek korai jellemzői lehetnek:

- Pontos rövid és hosszú távú memória.
- Az átlagnál sokkal hosszabb ideig képes figyelni.
- Gyorsan kialakuló, változatos és gazdag szókincs.
- Fejlett képzelőerő.
- Korai alkotó tevékenység, kreativitás.
- Eredeti humorérzéssel rendelkezik.
- Saját személyről való tudatosság és önreflexió korai megjelenése.
- Szenvedélyes érdeklődés, motiváció.
- Fejlett koordináció és finommotoros mozgás

Feladataink:

- a gyermekekben rejlő „tehetségcsírák” felismerése, tehetségígéreték átlagon felüli adottságainak, kreativitásának, érdeklődésének felfedezése, beazonosítása;
- tehetségük kibontakoztatásának segítése, támogatása megfelelő légkör, eszközök, egyénre szabott módszerek, biztosításával;
- a gyerekeket olyan kihívások elé állítani, ami ösztönző és boldoggá teszi őket;
- az egyéni képességekhez igazodó gazdag, színes tevékenységek szervezése;

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

10.2. A szociálisan hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő önkéntes nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a hátrányos helyzet esetén meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll;

A gyermek hátrányos helyzetére utaló jelek:

- A család csekély bevétellel, alacsony jövedelemmel rendelkezik, melynek nagy része vagy akár teljes egésze segély, nyugdíj, vagy ezekkel egy kategóriába eső bevétel, továbbá alkalmi munka után járó jövedelem.
- Szűkös lakáskörülmények: kis alapterületű lakásban több személy él együtt, egészségtelen lakhatási feltételek.
- A szülők alacsony iskolai végzettsége, olyan szakképzettség, amelynek nincs munkaerőpiaci értéke.
- Deviáns környezet szocializációs ártalmai (alkoholizmus, játékszenvedély...).
- Családszerkezetének felbomlása (egyszülős család, elvált szülők, állami gondoskodásból kikerült gyermek...).
- A beteg vagy korlátozott képességű szülők, akik fizikailag nem képesek gyermekük megfelelő ellátására, gondozására.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, érzelmi,

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, akadályozza; a szülő vagy a gondozó a gyermek fejlődését nem biztosítja.

A gyermek veszélyeztetettségére utaló jelek:

- fizikai bántalmazás;
- a gyermek szexuális zaklatása;
- szülői felügyelet hiánya;
- elhanyagoló szülői magatartás;
- rendkívül rossz lakáskörülmények,
- pszichés bántalmazás;
- éhezés, nem megfelelő táplálkozás;
- indokolatlan hiányzás az óvodából;
- minimális jövedelem viszonyok.

Óvodánkban változó a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Célunk kompenzálni a családi nevelés hiányosságait, segíteni őket szociális beilleszkedésük során, hogy biztonságérzetet nyújtsunk számukra, amely megalapozza érzelmi kötődésüket az óvodához, ösztönzi társas kapcsolataik pozitív alakulását. Feladatunk a gyermekek megismerése, a lemaradás területének és mértékének feltérképezése. A felzárkóztatás színtere a játék. Fejlesztési feladatainkat differenciált, egyénre szabott segítségadással valósítjuk meg.

Az óvónők a rendszeres óvodalátogatás érdekében többször is felkeresik a családokat, különös tekintettel a tanköteles korú gyermekekre. Figyelemfelhívással, példaadással erősítjük a szülők felelősségét a gyermek otthoni gondozása, nevelése iránt. A gyermekeken keresztül próbáljuk formálni a családi hátteret.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

10.3. Tartós betegséggel küzdő gyermekek

Az óvoda feladata, hogy biztosítsa tartós beteg gyermekek, mint például diabétesz, a fokozott kockázatú allergiás, mint például ételallergia, betegséggel küzdő gyermekek egészségmegőrző nevelését.

Az 1-es számú diabétesszel élő gyermekek szülőének kérelmére az intézmény speciális ellátást biztosít, a 328/2011. kormányrendelet szerint diétás étrendet biztosít, vagy a szülő által bevitt élelmiszer elfogyasztását lehetővé teszi.

Az intézmény biztosítja a megfelelő étrendet azoknak a gyermekeknek, akiknek szakorvos által igazolt diétás étkeztetés javasolt. A legismertebb allergének a glutén, tej, tojás, szója, eper,ogyoró. Fontos ismernünk az allergiás reakciók jeleit, hogy adott esetben azonnal értesíteni tudjuk a szülőt, orvost.

11. Intézményünk kapcsolatrendszere

11.1. Az óvoda és a család

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Arra törekszünk, hogy a szülők megalégedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, védjük, szocializáljuk, neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket nevelő partnereknek tekintjük. A szülő tud a legtöbbet gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvónőnek van olyan szaktudása és az adott korosztályt érintő nevelési tapasztalata, amely alapján hathatós segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen a korrekt, partneri együttműködés a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében. A gyermek egyéni fejlődéséről folyamatosan konzultálunk a szülőkkel. Fontosnak tartjuk a hiteles tájékoztatást, a tapintatot, az előre mutató segítséget. A családdal történő nyílt, őszinte együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósulhat meg. A családdal kapcsolatos információkat diszkréten kezeljük. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, hogy

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

szeretjük gyermekeiket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

A kapcsolattartás formái:

- óvodai beíratás;
- családlátogatás: a család nevelési szokásainak megismerése;
- szülői értekezletek: ismertetjük óvodai nevelésünk célját, feladatát, nevelői felfogásunkat;
- anyás befogadás: az óvodai élet szokásainak megismerése;
- napi kapcsolattartás: aktuális, egyéni beszélgetések;
- Fogadóórák félévente
- közös ünnepek, rendezvények: farsang, Anyák napja, nagycsoportosok búcsúzása.

11.2. Az óvoda és az iskola

Az óvoda és az iskola közötti kapcsolattartás tartalma arra épül, hogy elősegítse a zavartalan iskolakezdést. Arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük, fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek. Legyenek képesek életkoruknak megfelelő képességük, tudásuk birtokában az iskolai tanulmányok megkezdésére. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyük. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő és megtartó jó kapcsolatra törekszünk az iskolával. A zökkenőmentes átmenetet segítik az iskola szervezésében megvalósuló iskolaelőkészítő foglalkozások.

A jó kapcsolat alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM-azonosítója: 201324

A kapcsolattartás formái:

- nagycsoportosok iskolaelőkészítő foglalkozásai az iskolában;
- Gergely-járás, Maci-nap, Falumikulás
- szülői értekezleteken való részvétel: ahol a tanító tájékoztatja az iskolába készülő gyermekek szüleit az iskola működéséről, a pedagógiai munkáról, az iskolába lépés teendőiről;
- közös rendezvények, ünnepi műsorok, játékos sportvetélkedő

11.3. Fenntartó-Település Önkormányzata

A fenntartóval való kapcsolat elsődleges célja az intézmény zavartalan, törvényes és költséghatékony működésének biztosítása.

Kapcsolattartás formái: személyes megbeszélések; telefon; e-mail; Képviselőtestületi ülés; hivatalos írásbeli értesítések, tájékoztatások; éves intézményvezetői beszámoló.

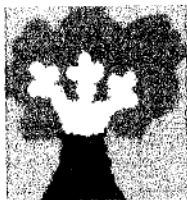
11.4. Egyéb kapcsolatok

-Oktatási Hivatal

Az óvoda az Oktatási Hivatal irányító és koordináló munkájával részt vesz az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésben, minősítési eljárásokban. Az Oktatási Hivatal ezeken keresztül támogatja az óvoda szakmai fejlődését. A kapcsolattartás formája: internetes felület, hivatalos levelek.

-Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat. „Esély” Család és Gyermekjóléti Intézmény

A gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetett helyzetek felismerése, feljegyzés készítése, folyamatos ellenőrzés, megfigyelés. A hátrányos helyzetű és nehezen nevelhető gyermekek feltérképezése, folyamatos nyomon követésük. Szükség esetén segítségnyújtás, együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel. Szükség és igény szerint az a Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítője óvodai szülői értekezleten vesz részt, tanácsadást, segítő beszélgetést folytat, esetmegbeszélésekben segíti a pedagógusok munkáját.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

-Fejérvár Megyei Pedagógia Szakszolgálat Bicskei Tagintézménye

A szakértői vélemények kiállítása, éves felülvizsgálatokban együttműködés, tanácsadás, szakmai napok szervezése. Szükség szerinti vizsgálatok kérése belső mérési eredményeink, vagy magatartásproblémák kapcsán.

-Református EGYMI

A logopédiai, gyógypedagógusi feladatokat a törvényi előírásoknak megfelelően biztosítják a köznevelési szerződés alapján. Az esetegyeztetés és eredmények, nehézségek megbeszélése folyamatos.

-Bölcsőde

Az óvoda közvetlen partnere a bölcsőde. Közös intézmény révén szakmai megbeszéléseket, közös programokat szervezünk. A beóvodázási folyamat részeként szoros együttműködésben állunk, elősegítve a zökkenőmentes óvodakezdet.

-Székesfehérvári Pedagógiai Oktatási Központ:

szakmódszertani segítséget biztosítanak az óvodai neveléshez, továbbképzéseket szervez

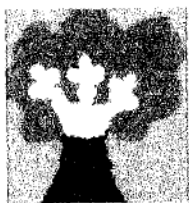
A meghirdetett továbbképzésekből válogatva, valamint szakmai napokon, konferenciákon lehetőség szerint részt veszünk.

-Tatabányai Jászai Mari Színház

Középső és nagycsoportosok számára éves bérlettel színházlátogatáson veszünk részt, évente több alkalommal utazó színház előadásának szervezése helyben (Léghajó Színház).

-Puskás Ferenc Labdarúgó Akadémia

Heti egy alkalommal ovi-foci edzéseken vesznek részt nagy csoportos gyermekeink, mely a mindennapos testnevelést, és az esélyteremtést is szolgálja egyben.

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

-Egyházmegyei Múzeum, Hetedhét Játékmúzeum

A múzeumok szervezésében tartandó múzeumpedagógiai foglalkozásokon való részvételek szervezése, egyeztetése.

-Bicskei Tanuszoda

Nagycsoportosainkat úszásoktatásra visszük, egyeztetés alapján június első 2 hetében naponta, ez az esélyteremtést is szolgálja egyben.

-Egyházak

Intézményünk az óvodai foglalkozásoktól elkülönítve, a hittan-foglalkozások megtartásához helyet biztosít az arra igényt tartók számára.

-Óvodaszövetség: Szakmai napok szervezése

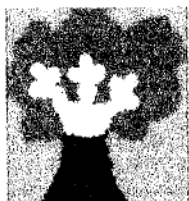
-Orvos - védőnői szolgálat

Sürgős esetben segítségkérés, státusz vizsgálatok (a vizsgálatokra a gyermeket a szülőkkel együtt az orvosi rendelőbe hívják be.)

- Védőnői tisztasági vizsgálat: havonta, előre egyeztetett időpontban, valamint jelzés, igény esetén, célja: általános egészségi állapot felmérése, fejtetvesség szűrése
- Fogászat: előre egyeztetett időpontban az iskolafogással, célja: fogászati szűrés keretében a gyermekek ismerkedése a fogorvos munkájával, szorongásuk csökkentése érdekében.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a Megyei Pedagógiai Intézet által kínált szakmai képzéseket, programokat, melyeken érdeklődésünknek, illetve lehetőségeinknek megfelelően veszünk részt.

-A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében nyitottak vagyunk, és keressük a szakmai kapcsolódás lehetőségét külhoni magyar óvodákkal.

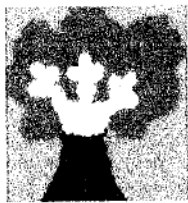
Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

12. Speciális szolgáltatások

- Úszás, vízhez szoktatás-Nyár elején igény szerint megszervezzük a nagycsoportosoknak (részben térítéses)
- Ovifoci-A Puskás Akadémia fociedzője heti egy alkalommal tart edzést nagycsoportosainknak az óvoda foci pályáján (térítés mentes)
- Hittan-Igény szerint, nagy és középső csoportosoknak felajánlott foglalkozás (térítés mentes)

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

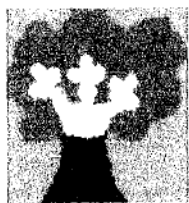
8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM-azonosítója: 201324

12. Felhasznált irodalom

1. Jogszabályok:

- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről
- LXXIX/1993. törvény a közoktatásról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 137/1996. (VIII. 28.) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló
- 255/2009. (XI. 20.) és 221/2010. (VII. 30.) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról 137/1996. (VIII. 28.) Korm. Rendelet módosításáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. Rend. az Óvodai nevelés országos alapprogramja
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. Rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) rendeletének módosítása.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet A Nemzeti etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló integrációs program
- 3003. évi CXXV. törvény Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről szóló és gyámügyi igazgatásról

Háromhárs Óvoda és Mini Bölcsőde

8087 Alcsútdoboz, Béke u. 17.

Intézmény OM- azonosítója: 201324

- 149/1997. (IX.10.) Korm. Rend. A gyermekek védelméről szóló és gyámügyi igazgatás módosításáról
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2023.évi LII. törvény A pedagógusok új életpályájáról

2. A Háromhárs Óvoda Pedagógiai Programja 2014., 2018.

3. Kiss Tihamér: A gyermekek érzelmei. Bp. Tankönyvk., 1995. 156-190 p.

4. Szuhányi Mária: Nevelés – individuál-pszichológiai nézőpontból. Bp.

Szuhányi Alapítvány, 1993. 15-17 p.

5. Mérei Ferenc - V Binet Agnes Gyermeklélektan Bp Gondolat, 1978-276 p.

6. Kovács György - Bakos Éva: Játék az óvodában. Debrecen, Szerzői kiadás, 1995. 1-244 p.

7. Tarján Gábor: Mindennapi hagyomány. Dabas, Mezőgazdasági Kiadó, 1984. 1-194 p.

8. Kósa - Szemerényi: Apáról fiúra. Bp. Móra Kiadó, 1988. 1-110 p.

9. Kósa Csaba: Esztendő, te vígságszerző. Bp. Móra Kiadó, 1988. 1-110 p.

10. Dankó Ervin dr.: Az óvodai irodalmi nevelés kérdései korunkban. Bp. Dinasztia Kiadó, 1993. 55-110 p.

11. Molnárné Lóczi Tünde: Drámajátékok az óvodában. Szeged, KOMA, 1996. 4-14 p.

12. Forrai Katalin: Ének az óvodában. Bp. Editio Musica, 1974. 1-249 p.

13. Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Szolnok, JNSZ. Ped. Intézet, 1995. 1-133 p.

14. Nagy Jenőné: Zenei nevelés az óvodában. Szolnok, JNSZ. Ped. Intézet, 1995. 1-133 p.

19. Gaál Sándorné - Kunos Andrásné: Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában.

Szolnok, Color Print Nyomda, 1996. 5-238 p.

20. Dr. Tótszöllosiné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában. Bp. FERCO Kft. és a Váci Ofszet Kft. 1994. 5-131 p.

21. Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés - de hogyan? NAT-TAN Sorozat Bp. OKI. 1996. 1-128 p.